

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010.**

ΠΟΥΡΝΑΡΑ ΜΑΡΙΑ
Α.Μ.: 7113Μ053
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2016

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος.....	3
Περίληψη.....	4
Ευχαριστίες.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η σύνθεση του Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής	6
Εισαγωγή.....	7
1.1 Ο πίνακας Εισροών – Εκροών	8
1.1.1 Εισαγωγή στους πίνακες προσφοράς και χρήσεως	13
1.1.2 Συνδυασμένος πίνακας προσφοράς και χρήσεων	15
1.1.3 Εισαγωγή στον συμμετρικό πίνακα.....	16
1.2 Επισκόπηση των εθνικών λογαριασμών.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Κατασκευή Ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής.....	29
Εισαγωγή.....	30
2.1 Γενικευμένο υπόδειγμα Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής	31
2.2 Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής 2010	34
2.3 Περιπτώσεις εφαρμογής ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής	54
Επίλογος – Συμπεράσματα	56
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ^[36]	57
Βιβλιογραφία	60

Πρόλογος

Η παρούσα διπλωματική εργασία η οποία διεξάγεται στα πλαίσια του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών <<Οικονομικής Επιστήμης>> του Παντείου Πανεπιστημίου, έχει ως αντικείμενο την παρουσίαση του πίνακα κοινωνικής λογιστικής για το έτος 2010. Αξιοποιώντας την υπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με τους πίνακες εισροών – εκροών συνδυαστικά με τους εθνικούς λογαριασμούς, κύρια πηγή των οποίων είναι η Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, η κάτωθι διπλωματική έχει ως στόχο την παρουσίαση του θεωρητικού αφ' ενός υπόβαθρου το οποίο πλαισιώνει βασικές εισαγωγικές έννοιες καθώς και την αποτύπωση αφετέρου ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής.

Περίληψη

Κάθε οικονομικά αναπτυσσόμενη χώρα στοχεύει στην μεγέθυνση του ΑΕΠ η οποία ωστόσο από μόνη της δεν συνιστά τροχοπέδη για την μείωση της ανεργίας, των εισοδηματικών ανισοτήτων καθώς και άλλων κοινωνικοοικονομικών διαφορών. Καθίσταται συνεπώς αναγκαία η ύπαρξη ενός μακροοικονομικού υποδείγματος, το οποίο να περιλαμβάνει τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία με σκοπό την κατάρτιση της οικονομικής πολιτικής που να εξυπηρετεί τον ανωτέρω στόχο. Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής συνιστά ένα τέτοιου είδους υπόδειγμα.

Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής μπορεί να αξιοποιηθεί στην αξιολόγηση των μεταβολών που διαδραματίζονται στην οικονομία μίας χώρας, στην άσκηση αποτελεσματικότερης οικονομικής πολιτικής καθώς και στην διαμόρφωση αναπτυξιακών προγραμμάτων και προέρχεται από τον συνδυασμό του συστήματος των Λογαριασμών του Εθνικού Εισοδήματος και του συστήματος Εισροών – Εκροών.

Ευχαριστίες

Με το παρόν θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε μερικούς ανθρώπους, η συμβολή των οποίων διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο για την ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής μου Εργασίας.

Πρωτίστως θα ήθελα να ευχαριστήσω τον πρόεδρο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος την περίοδο της εκλογής μου κ. Μαριόλη Θεόδωρο για την ευκαιρία που μου προσέφερε ώστε να συμμετάσχω στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Εν συνεχεία θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέπων καθηγητή μου κ. Οικονομίδη Χαράλαμπο για την καθοδήγησή του καθώς και τον συνάδελφό μου Οικονομίδη Απόστολο για τις συμβουλές του κατά τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας μου.

Κυρίως θέλω να ευχαριστήσω τους γονείς μου Δημήτρη και Χρυσούλα για την αμέριστη ψυχολογική υποστήριξη τους και την συνεχόμενη συμπαράσταση τους κατά την διάρκεια των σπουδών μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:
Η σύνθεση του Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής

Εισαγωγή

Η κατασκευή του πίνακα κοινωνικής λογιστικής βασίζεται στην σύζευξη του πίνακα εισροών-εκροών με το σύστημα των εθνικών λογαριασμών και αποτυπώνει στοιχεία σχετικά με την παραγωγή, την κατανάλωση, τις εισαγωγές, τις εξαγωγές, την αποταμίευση, τις επενδύσεις καθώς επίσης περιλαμβάνει και στοιχεία για την εισοδηματική κατανομή, τη διάρθρωση της φορολογίας κ.ο.κ. Οι εθνικοί λογαριασμοί είναι χρήσιμοι διότι μας βοηθούν στην περιγραφή των σχέσεων μεταξύ τριών βασικών μακροοικονομικών μεταβλητών : της παραγωγής, του εισοδήματος και των δαπανών και παρέχουν επίσημες εκτιμήσεις για το ΑΕΠ , αντιπροσωπευτικό μέτρο επίδοσης της οικονομίας όσον αφορά την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην αξιολόγηση των μεταβολών μιας οικονομίας καθώς και στην άσκηση κατάλληλης και ενδεχομένως αποτελεσματικότερης οικονομικής πολιτικής. Πριν από την παράθεση ωστόσο ενός συνοπτικού πίνακα κοινωνικής λογιστικής θα ήταν ορθό να προβούμε στην παρουσίαση των στοιχείων που τον συνθέτουν.

1.1 Ο πίνακας Εισροών – Εκροών

Η εργασία ενασχόλησης επί των πινάκων εισροών-εκροών χρονολογείται ήδη κατά την περίοδο μεταξύ των δύο Παγκοσμίων Πολέμων[1]. Στην Σοβιετική Ένωση παρουσιάσθηκε ένα διακλαδικό (σε ανάλυση 14 κλάδων) οικονομικό πρόγραμμα για την περίοδο 1924-1925, αλλά έκτοτε μέχρι το έτος 1957 στη Σοβιετική Ένωση δεν πραγματοποιήθηκε καμία εφαρμογή των τεχνικών εισροών-εκροών.

Σύγχρονος θεμελιωτής της ανάλυσης εισροών-εκροών θεωρείται ο Wassily Leontief ο οποίος το 1936 κατασκεύασε τον Tableau Econimique, τον πίνακα εισροών-εκροών της Αμερικανικής οικονομίας. Η εργασία του Leontief αποτελεί μία πρακτική εφαρμογή της εργασίας του Quesnay κατά την αρχή του 18^{ου} αιώνα επί της προετοιμασίας πινάκων και θεωριών του Warlas, Pareto και άλλων οικονομολόγων επί της γενικής ισορροπίας και αποτυπώθηκε σε υπόδειγμα οικονομικού τύπου. Ο Wassily Leontief δημοσίευσε το πρώτο βιβλίο του για την οικονομική εισροών-εκροών το 1941 υπό τον τίτλο The Structure of the American Economy 1919-29. Μέχρι το 1955 είχαν εκπονηθεί αρκετές μελέτες στην Ευρώπη επί της μεθοδολογίας κατάρτισης και χρησιμοποίησης των πινάκων εισροών-εκροών. Οι πρώτες ανασκοπήσεις εντούτοις έδειξαν πως οι περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες διέθεταν μικρή πείρα επί του αντικειμένου.

Τις τελευταίες δεκαετίες ωστόσο η ανάπτυξη της ανάλυσης Ανάλυσης Εισροών-Εκροών τόσο σε θεωρητικό όσο και σε εμπειρικό επίπεδο υπήρξε ραγδαία, με αποτέλεσμα σήμερα οι περισσότερες χώρες του κόσμου να κατασκευάζουν τακτικά εμπειρικούς πίνακες εισροών-εκροών των εθνικών οικονομιών τους[2].

Για την Ελληνική Οικονομία υπάρχουν διαθέσιμοι μέχρι το 1975 πέντε πίνακες εισροών-εκροών. Για το έτος 1954 αποτελούμενος από 33 κλάδους, ο οποίος καταρτίστηκε από το Στ. Γερωνυμάκη, για το έτος 1958 αποτελούμενος από 50 κλάδους, ο οποίος καταρτίστηκε από το Ν.Μυλωνά, για το έτος 1960 αποτελούμενος από 50 κλάδους, ο οποίος καταρτίστηκε από τον Α.Κουτσογιάννη καθώς και για τα έτη 1960 και 1966 αποτελούμενος από 36 κλάδους ο οποίος καταρτίστηκε από το Ν.Μυλωνά. Εντός του έτους 1975 κατασκευάσθηκε ο πίνακας 1970 περιλαμβάνοντας 125 ενδιάμεσους κλάδους από τον Ν.Μυλωνά[3].

Τα τελευταία χρόνια η χρήση του υποδείγματος εισροών-εκροών έχει επεκταθεί στη διερεύνηση θεμάτων όπως η κατάρτιση περιφερειακών πινάκων, η κατάρτιση ενεργειακών πινάκων, πινάκων όπου αφορούν την περιβαλλοντική ρύπανση καθώς και πινάκων κοινωνικής λογιστικής[4].

Για την περαιτέρω επισκόπηση του πίνακα εισροών-εκροών είναι απαραίτητη η παρουσίαση ενός γενικευμένου υποδείγματος, το οποίο αποτελείται από η παραγωγικούς τομείς εκφρασμένο σε αξίες, βάση του οποίου θα ακολουθήσει μία

πιο αναλυτική παρουσίαση. Οι πίνακες εισροών-εκροών αποτελούν στην ουσία πίνακες διπλής εισόδου όπου κάθε τομέας εμφανίζεται εις διπλούν, μία φορά στις γραμμές του πίνακα ως παραγωγός προϊόντων(εκροή) και μία φορά στις στήλες ως αγοραστής αγαθών(εισροή) για την παραγωγή προϊόντων.

Πίνακας 1: Γενικευμένο υπόδειγμα πίνακα εισροών-εκροών [5]

ΕΚΡΟΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΖΗΤΗΣΗ							ΤΕΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ					ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ
ΤΟΜΕΙΣ	1	2	3	..	j	..	n	C	G	K	S	E	
1	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃ ...	X _{1j} ...	X _{1n}			C ₁	G ₁	K ₁	S ₁	E ₁	X ₁
2	X ₂₁	X ₂₂	X ₂₃ ...	X _{2j} ...	X _{2n}			C ₂	G ₂	K ₂	S ₂	E ₂	X ₂
3	X ₃₁	X ₃₂	X ₃₃ ...	X _{3j} ...	X _{3n}			C ₃	G ₃	K ₃	S ₃	E ₃	X ₃
...													
i	X _{i1}	X _{i2}	X _{i3} ...	X _{ij} ...	X _{in}			C _i	G _i	K _i	S _i	E _i	X _i
n	X _{n1}	X _{n2}	X _{n3} ...	X _{nj} ...	X _{nn}			C _n	G _n	K _n	S _n	E _n	X _n
W	W ₁	W ₂	W ₃	W _j ...	W _n			W _c	W _g	W _k	W _s	W _e	W
PR	PR ₁	PR ₂	PR ₃	PR _j ..	PR _n			RP _c	PR _g	PR _k	PR _s	Pr _e	Pr
D	D ₁	D ₂	D ₃	D _j	D _n			D _c	D _g	D _k	D _s	D _e	D
T	T ₁	T ₂	T ₃	T _j	T _n			T _c	T _g	T _k	T _s	T _e	T
-S	-S ₁	-S ₂	-S ₃ ..	-S _j ..	-S _n			-S _c	-S _g	-S _k	-S _s	-S _e	-S
IM	IM ₁	IM ₂	IM ₃ ..	IM _j ...	IM _n			Im _c	Im _g	Im _k	Im _s	Im _e	Im
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	X ₁	X ₂	X ₃	X _j ...	X _n			C	G	K	St	E	

Η ανάλυση των στοιχείων του πίνακα ακολουθεί παρακάτω:

Όπου i,j οι γραμμές και οι στήλες αντίστοιχα του πίνακα.

X_i : το σύνολο της παραγωγής του τομέα i.

X_{ij} : το τμήμα της παραγωγής του τομέα i όπου αξιοποιείται ως ενδιάμεση ζήτηση από τον τομέα j.

C_i : το τμήμα της παραγωγής του τομέα i όπου καταναλώνεται από τους ιδιώτες.

G_i : το τμήμα της παραγωγής του τομέα i όπου καταναλώνεται από το δημόσιο.

K_i : το τμήμα της παραγωγής του τομέα i όπου χρησιμοποιείται για τον σχηματισμό πάγιου κεφαλαίου.

S_i : μεταβολές αποθεμάτων στον τομέα i .

E_i : το τμήμα της παραγωγής του τομέα i .

W_j : οι μισθοί, τα ημερομίσθια και οι εργοδοτικές εισφορές στον τομέα j .

Pr_j : τα κέρδη στον τομέα j .

D_j : οι αποσβέσεις, οι τόκοι, τα ενοίκια στον τομέα j .

T_j : οι έμμεσοι φόροι στην παραγωγή του τομέα j .

$-S_j$: οι επιδοτήσεις στον τομέα j .

Im : οι εισαγόμενες εισροές του τομέα j .

Το πρώτο τεταρτημόριο αποτελεί μία τετραγωνική μήτρα όπου δείχνει τις διατομεακές συναλλαγές μέσα στην παραγωγική διαδικασία, τις ροές δηλαδή των αγαθών και των υπηρεσιών όπου παράγονται και καταναλώνονται στην οικονομία.

Το δεύτερο τεταρτημόριο περιέχει τα στοιχεία που συνθέτουν την τελική ζήτηση για τα προϊόντα που παράγονται στους n τομείς της οικονομίας. Εν συνεχεία θα παραθέσουμε μία σύντομη ανάλυση σχετικά με τα βασικά μεγέθη που απαρτίζουν την τελική ζήτηση.

Ιδιωτική κατανάλωση: Αποτελεί το σύνολο των τρεχουσών δαπανών των ιδιωτών, μόνιμων κατοίκων της χώρας, προς απόκτηση τελικών αγαθών και υπηρεσιών με σκοπό την ικανοποίηση των ατομικών αναγκών. Στο μέγεθος της ιδιωτικής κατανάλωσης υπεισέρχεται και η αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παρέχονται από τις επιχειρήσεις προς τους μισθωτούς, η αξία των αγροτικών προϊόντων όπου καταναλώνονται από τους ίδιους τους παραγωγούς καθώς τα ενοίκια κατοικιών όπου αξιοποιούνται από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες [6].

Δημόσια Κατανάλωση: Συνιστά το σύνολο των δαπανών του Δημοσίου με σκοπό την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στο εσωτερικό και εξωτερικό της χώρας. Ειδικότερα η δημόσια κατανάλωση περιλαμβάνει όλους τους μισθούς και τα ημερομίσθια που καταβάλλονται στους μισθωτούς του Δημοσίου, τις συντάξεις που καταβάλλονται από το κράτος (εξαιρουμένων των πολεμικών συντάξεων), τις δαπάνες διατροφής και ένδυσης των ενόπλων δυνάμεων καθώς και τα πραγματικά και τεκμαρτά ενοίκια των ιδιοχρησιμοποιούμενων καταστημάτων από το Δημόσιο [7].

Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου: Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αποτελούνται από την απόκτηση μείον την διάθεση παγίων περουσιακών στοιχείων, από παραγωγούς μόνιμης εγκατάστασης σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Τα πάγια περουσιακά στοιχεία είναι υλικά ή άυλα στοιχεία που παράγονται ως προϊόν από παραγωγικές διαδικασίες και που χρησιμοποιούνται συνεχώς σε παραγωγικές διαδικασίες για περισσότερο από ένα έτος [8].

Μεταβολές Αποθεμάτων: τα αποθέματα αναφέρονται στις καταχωρήσεις μεταβολών των αποθεμάτων και αποτελούνται από όλα τα αγαθά τα οποία διακρατούνται σε δεδομένο χρόνο από τις ημεδαπές μονάδες παραγωγής. Κατά παραδοχή τα νοικοκυριά και το Δημόσιο υπό την ιδιότητα των καταναλωτών θεωρείται ότι καταναλώνουν αμέσως όλα τα αγαθά τα οποία αγόρασαν [9].

Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών: οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών συνιστούν συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών από μονάδες μη μόνιμης εγκατάστασης προς μονάδες μόνιμης εγκατάστασης [10].

Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών: αποτελούνται από συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών από μονάδες μόνιμης εγκατάστασης προς μονάδες μη μόνιμης εγκατάστασης.

Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών δεν εμπεριέχουν τις εξής περιπτώσεις:

A. Ενδοεπιχειρησιακό εμπόριο:

-πωλήσεις δηλαδή στο εξωτερικό από μη μόνιμες θυγατρικές εταιρείες μιας πολυεθνικής εταιρείας που ελέγχεται από μόνιμης εγκατάστασης μονάδες.

-πωλήσεις προς μόνιμες μονάδες από εγχώριες θυγατρικές μιας ξένης πολυεθνικής εταιρείας.

B. Οι ροές πρωτογενούς εισοδήματος προς ή από τον υπόλοιπο κόσμο , όπως τόκοι και εισοδήματ από απ' ευθείας επενδύσεις.

Γ. Η πώληση ή η αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων , όπως γη.

Το τρίτο, αποτυπώνει την προστιθέμενη αξία των παραγωγικών τομέων της οικονομίας, τις πρωτογενείς δηλαδή εισροές όπου συμβάλλουν στην παραγωγική διαδικασία, όπως μισθοί, ημερομίσθια, εργοδοτικές εισφορές, κέρδη, ενοίκια κ.ο.κ,

Το τέταρτο τεταρτημόριο παρουσιάζει τις πρωτογενείς εισροές στην τελική ζήτηση. Σε αρκετές περιπτώσεις το συγκεκριμένο τεταρτημόριο είναι κενό λόγω μη πλήρους αντιστοίχισης των συστημάτων εισροών – εκροών και των εθνικών λογαριασμών.

ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ.

Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα η άθροιση κάθε γραμμής είναι η εξής:

$$X_i = X_{i1} + X_{i2} + \dots + X_{in} + C_i + G_i + K_i + St_i + E_i, \text{ όπου } i = 1, 2, \dots, n.$$

Οι εξισώσεις των στηλών για κάθε τομέα παραγωγής είναι :

$$X_j = X_{1j} + X_{2j} + \dots + X_{nj} + W_j + Pr_j + D_j + T_j - S_j + Im_j, \text{ όπου}$$

$$j = 1, 2, \dots, n$$

Συνεπώς για κάθε τομέα της παραγωγής ισχύει η ισότητα:

$$C_i + G_i + K_i + St_i + E_i = W_j + Pr_j + D_j + T_j - S_j + Im_j \rightarrow$$

$$C + G + I + (E - IM) = W + Pr + D + (T - S), \text{ όπου } I = K + St.$$

Το αριστερό μέρος της εξίσωσης αποτελεί το ακαθάριστο εθνικό προϊόν και το δεξιό μέρος συνιστά το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα. Οι εθνικοί λογαριασμοί όπως φαίνεται αποτελούν την βάση της μακροοικονομικής ανάλυσης χωρίς ωστόσο να μπορούν να παρέχουν πληροφορίες για τις επιμέρους μεταβολές σε κάθε κλάδο της παραγωγής. Για παράδειγμα εάν το σύνολο των καταναλωτικών δαπανών παραμείνει σταθερό, η οποιαδήποτε αλλαγή στη δομή των καταναλωτικών δαπανών δεν μεταβάλλει τους εθνικούς λογαριασμούς.

Εν συνεχεία της ανάλυσης θα πρέπει να σημειωθεί πως το πλαίσιο των εισροών - εκροών αποτελείται από δύο είδη πινάκων:

A) τους πίνακες που συνδέουν τους πίνακες προσφοράς και χρήσεως με τους λογαριασμούς των τομέων

B) τους συμμετρικούς πίνακες εισροών – εκροών.

1.1.1 Εισαγωγή στους πίνακες προσφοράς και χρήσεως

Τους πίνακες προσφοράς και χρήσεως τους διέπουν δύο βασικές ταυτότητες: α) η ταυτότητα κατά βιομηχανία όπου η συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία ισούται με τη συνολική προσφορά κατά προϊόν, θα πρέπει δηλαδή οι εκροές της βιομηχανίας για παράδειγμα να είναι ίσες με τις εισροές της βιομηχανίας. Εάν σκεφτούμε ωστόσο πως οι συνολικές εισροές κατά κλάδο ισούνται με το άθροισμα την ενδιάμεση κατανάλωση και με την προστιθέμενη αξία καταλήγουμε πως και για τις εκροές αντίστοιχα ισχύει: $\text{εκροές} = \text{ενδιάμεση κατανάλωση} + \text{προστιθέμενη αξία}$.

β) η ταυτότητα κατά προϊόν: όπου η συνολική προσφορά προϊόντος ισούται με τη συνολική χρήση του.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Ένας πίνακας προσφοράς παρέχει πληροφορίες σχετικά με το σύνολο της παραγωγής κάθε προϊόντος και παρουσιάζει την προσφορά των αγαθών και των υπηρεσιών κατά προϊόν και είδος προμηθευτή κάνοντας διάκριση μεταξύ παραγωγής εγχώριων βιομηχανιών και των εισαγωγών. Παρακάτω παρατίθεται ένας πίνακας προσφοράς σε απλοποιημένη μορφή.

Πίνακας 2: Απλοποιημένος πίνακας προσφοράς[11]

	Βιομηχανίες	Υπόλοιπος κόσμος	Σύνολο
Προϊόντα	Παραγωγή κατή προϊόν και κατά βιομηχανία	Εισαγωγές κατά προϊόν	Συνολική προσφορά κατά προϊόν
Σύνολο	Συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία	Συνολικές εισαγωγές	Συνολική προσφορά

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΣΕΩΝ

Οι πίνακες χρήσεων παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον τύπο χρήσης των παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών , ενδιάμεση κατανάλωση δηλαδή, τελική κατανάλωση, σχηματισμός ακαθάριστου κεφαλαίου, εξαγωγές. Επιπλέον παρουσιάζουν τα μέρη της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (αμοιβή απασχολούμενων, φόροι μείον επιδοτήσεις, καθαρό μεικτό εισόδημα, καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα, κατανάλωση παγίου κεφαλαίου). Παρακάτω παρατίθεται ένας απλοποιημένος πίνακας χρήσης.

Πίνακας 3: Απλοποιημένος πίνακας χρήσης [12]

	Βιομηχανίες	Αλλοδαπή	Τελική κατανάλωση	Σχηματισμός ακαθάριστου κεφαλαίου	Σύνολο
Προϊόντα	Ενδιάμεση κατανάλωση κατά προϊόν και βιομηχανία	Εξαγωγές	Δαπάνες για τελική κατανάλωση	Σχηματισμός ακαθάριστου κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	Προστιθέμενη αξία κατά συνιστώσα και κατά βιομηχανία				
Σύνολο	Συνολικές εισροές κατά βιομηχανία				

Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεως είναι πίνακες κατά βιομηχανία και κατά προϊόν και παρουσιάζουν τις εγχώριες παραγωγικές διαδικασίες καθώς και τις συναλλαγές των προϊόντων της εθνικής οικονομίας. Οι βιομηχανίες ταξινομούνται σύμφωνα με την μέθοδο NACE (Nomenclature des Activities de la Communauté Européenne) και τα προϊόντα σύμφωνα με τη μέθοδο CPA (Classification of Products by Activity). Οι πίνακες αυτοί περιγράφουν την δομή του κόστους παραγωγής και το δημιουργούμενο εισόδημα σε κάθε παραγωγική διαδικασία, τις ροές των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται εντός της εθνικής οικονομίας καθώς και τις ροές των αγαθών και υπηρεσιών με τον υπόλοιπο κόσμο.

Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων συνιστούν το βασικό πλαίσιο για όλους τους πίνακες των βιομηχανιών , όπως για παράδειγμα τους πίνακες σχετικά με την απασχόληση, τον μικτό σχηματισμό του παγίου κεφαλαίου και τα κεφαλαιακά αποθέματα.

1.1.2 Συνδυασμένος πίνακας προσφοράς και χρήσεων

Ένας πίνακας προσφοράς και ένας πίνακας χρήσεως μπορούν να συνδυαστούν σε έναν ενιαίο πίνακα, προσθέτοντας στον πίνακα χρήσεων την παραγωγή και τις εισαγωγές μεταφέροντας δηλαδή δύο σειρές και μία στήλη από τον πίνακα προσφοράς στον πίνακα χρήσεων, όπως παραθέτουμε παρακάτω:

Πίνακας 4: Απλοποιημένος πίνακας προσφοράς και χρήσης [13]

	Προϊόντα	Βιομηχανίες	Αλλοδαπή	Τελική κατανάλωση	Σχηματισμός ακαθάριστου κεφαλαίου	Σύνολο
Προϊόντα		Ενδιάμεση κατανάλωση	Εξαγωγές	Δαπάνες για τελική κατανάλωση	Σχηματισμός ακαθάριστου κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Βιομηχανίες	Παραγωγή					Συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας		Προστιθέμενη αξία				
Αλλοδαπή	Εισαγωγές					
Σύνολο	Συνολική προσφορά κατά κλάδο	Συνολικές εισροές κατά βιομηχανία				

1.1.3 Εισαγωγή στον συμμετρικό πίνακα

Ο συμμετρικός πίνακας αποτελεί μία μήτρα κατασκευασμένη με την μέθοδο προϊόν κατά προϊόν ή βιομηχανία κατά βιομηχανία και αποτυπώνει τις εγχώριες διαδικασίες παραγωγής καθώς και τις συναλλαγές σε προϊόντα ή μεταξύ των βιομηχανιών της οικονομίας. Ανάμεσα στον συμμετρικό και στον συνδυασμένο πίνακα προσφοράς και χρήσεως υπάρχει η εξής διαφορά: στο συνδυασμένο πίνακα τα στατιστικά στοιχεία συσχετίζουν προϊόντα και βιομηχανίες ενώ στο συμμετρικό συνδυάζονται προϊόντα με προϊόντα ή βιομηχανίες με βιομηχανίες. Τόσο οι πίνακες προσφοράς και χρήσεως όσο και ο συμμετρικός πίνακας μπορούν να χαρακτηριστούν ως βάση οικονομικής ανάλυσης. Οι πρώτοι αξιοποιούνται συνήθως για τον υπολογισμό άμεσων αποτελεσμάτων δεδομένου ότι: ο υπολογισμός τους δεν απαιτεί πολλές υποθέσεις, παρέχουν περισσότερη πληροφόρηση συγκριτικά με έναν συμμετρικό και η πληροφόρησή τους συνδυάζεται καλύτερα με συμπληρωματικές στατιστικές πληροφορίες. Η κατασκευή τώρα, ενός συμμετρικού πίνακα ενδείκνυται ως εργαλείο ανάλυσης σωρευτικών αποτελεσμάτων. Οι παραπάνω πίνακες συντελούν στην ανάλυση της παραγωγής, της δομής του κόστους και της παραγωγικότητας, στην ανάλυση τιμών, στην ανάλυση της απασχόλησης, στην ανάλυση της δομής του σχηματισμού κεφαλαίου της τελικής κατανάλωσης και των εξαγωγών, στην ανάλυση της σχέσης μεταξύ εγχώριας παραγωγής και περιβάλλοντος καθώς και στην ανάλυση της ευαισθησίας των αποτελεσμάτων των μεταβολών στους φορολογικούς συντελεστές. Ουσιαστικά ένας Συμμετρικός Πίνακας Εισροών – Εκροών ανασυντάσσει την προσφορά και τις χρήσεις σε ένα ενιαίο πίνακα και εξασφαλίζει την εναρμόνιση μεταξύ των Πινάκων Προσφορά και Χρήσεως και των τομεακών λογαριασμών [14].

Παρακάτω παραθέτουμε έναν απλοποιημένο συμμετρικό πίνακα εισροών – εκροών.

Πίνακας 5: Απλοποιημένος συμμετρικός πίνακας [15]

	Προϊόντα ή Βιομηχανίες	Αλλοδαπή	Τελική Κατανάλωση	Σχηματισμός Ακαθάριστου κεφαλαίου	Σύνολο
Προϊόντα ή Βιομηχανίες	Ενδιάμεση κατανάλωση	Εξαγωγές	Δαπάνες Τελικής Κατανάλωσης	Σχηματισμός Ακαθάριστου κεφαλαίου	Συνολική Χρήση κατά προϊόν ή βιομηχανία
Συνιστώσες Προστιθέμενης Αξίας	Προστιθέμενη Αξία				
Αλλοδαπή	εισαγωγές				
Σύνολο	Συνολική Προσφορά Κατά προϊόν ή βιομηχανία				Συνολική Προσφορά = Συνολική Χρήση

Οι πίνακες τόσο προσφοράς και χρήσεων όσο και ο συμμετρικός πίνακας αποτελούν την βάση για περαιτέρω οικονομική ανάλυση και μπορούν να αξιοποιηθούν από μακροοικονομικά υποδείγματα. Συνεχίζοντας, παρατίθεται εν συντομία μία καταγραφή των περιπτώσεων όπου οι ανωτέρω πίνακες μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Όπως αναφέρει και ο καθηγητής Χαράλαμπος Οικονομίδης χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των παρακάτω αποτελεσμάτων [16]:

- Στοχεύουν στην μελέτη των αποτελεσμάτων που επιφέρει η μεταβολή των τιμών ή των ποσοστών φορολογίας στις αξίες της προσφοράς ή της χρήσης.
- Μελετούν τις επιπτώσεις των μεταβολών των όγκων στις αξίες προσφοράς ή της χρήσης.
- Για τις επιπτώσεις των μεταβολών των τιμών της προσφοράς στις τιμές της χρήσης.
- Για τις επιπτώσεις της μεταβολής του όγκου της χρήσης στον όγκο της προσφοράς.
- Για τις επιπτώσεις της μεταβολής του όγκου της προσφοράς στον όγκο της χρήσης.

1.2 Επισκόπηση των εθνικών λογαριασμών

Οι εθνικοί λογαριασμοί αποτυπώνουν την εικόνα της παραγωγικής δραστηριότητας μιας οικονομίας με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρέχεται πληροφόρηση σχετικά με τα βασικά οικονομικά μεγέθη όπως το εθνικό προϊόν, το εθνικό εισόδημα, οι επενδύσεις κ.ο.κ. Οι λογαριασμοί δύναται να απεικονίζουν την οικονομική κατάσταση παρελθούσης περιόδου (ex-post λογαριασμοί), καθώς και να προϋπολογίζουν την οικονομική κατάσταση στο εγγύς μέλλον (ex-ante λογαριασμοί). Εφαλτήριο και βάση στην ανάπτυξη του σύγχρονου συστήματος των εθνικών λογαριασμών αποτέλεσαν μια σειρά θεωριών και συστημάτων, τα οποία από το 1930 και μετά αναπτύχθηκαν κυρίως από τον Ragnar Fischer , Carl Fohl, John M. Keynes και Erik Lindahl, στοχεύοντας στην επεξήγηση της οικονομικής ανάπτυξης. Ιδιαίτερα σημαντική χαρακτηρίζεται η συμβολή του Keynes θέτοντας το εννοιολογικό πλαίσιο των μακροοικονομικών μεγεθών (εισοδήματος, κατανάλωσης, επενδύσεων, αποταμιεύσεων). Μελετώντας την ιστορική εξέλιξη των Εθνικών Λογαριασμών έως σήμερα παρατηρούμε την προσπάθεια που έχει γίνει προκειμένου να υπάρξει ένα κοινό Σύστημα δια μέσω του οποίου κάθε χώρα θα είναι σε θέση να παρουσιάζει τα βασικά οικονομικά της δεδομένα, καθιστώντας παράλληλα εφικτή την συγκρισιμότητα των προαναφερθέντων από έτος σε έτος.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Το συνολικό επίπεδο παραγωγής μιας οικονομίας, ο τρόπος διάθεσης και αξιοποίησης του αντίστοιχου εισοδήματος από τους τομείς που απαρτίζουν την οικονομία και οι οικονομικές σχέσεις ημεδαπής με την αλλοδαπή, οι οποίες περιγράφονται μέσα από τις εισαγωγές και εξαγωγές προϊόντων και συντελεστών παραγωγής καθώς και μέσα από τις μεταβιβαστικές πληρωμές προς και από την αλλοδαπή καταγράφονται από τους Εθνικούς Λογαριασμούς της χώρας. Οι Εθνικοί Λογαριασμοί αποτελούνται από τους εξής λογαριασμούς:

- Τον Λογαριασμό παραγωγής και χρήσης του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος
- Τον Λογαριασμό εθνικού εισοδήματος
- Τον Λογαριασμό τρεχουσών συναλλαγών του Δημοσίου
- Τον Λογαριασμό τρεχόντων εσόδων και εξόδων των ιδιωτών και των νοικοκυριών
- Τον Λογαριασμό επενδύσεων και αποταμιεύσεων της οικονομίας και
- Τον Λογαριασμό διεθνών συναλλαγών της οικονομίας [17].

Ο κάθε λογαριασμός αποτελείται από δύο στήλες. Το άθροισμα των μεγεθών της κάθε στήλης των Λογαριασμών είναι ίσο με το άθροισμα των μεγεθών της άλλης στήλης του ίδιου λογαριασμού. Οι λογαριασμοί δηλαδή είναι ισολογισμένοι. Οι λογαριασμοί αποτελούνται από δύο πλευρές έχοντας σχήμα T και αποτελούν ένα μέσο καταγραφής των μεταβολών των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων σε μία λογιστική περίοδο. Ο όρος ' πόροι' όπου αναγράφεται στο δεξιό σκέλος τρεχόντων λογαριασμών εμφανίζει τις συναλλαγές που αυξάνουν το μέγεθος της οικονομικής αξίας μιας θεσμικής μονάδας. Το αριστερό σκέλος ονομάζεται 'χρήσεις' παρουσιάζει τις συναλλαγές που μειώνουν το μέγεθος της οικονομικής αξίας μιας θεσμικής μονάδας. Οι ισολογισμοί παρουσιάζονται με τις 'υποχρεώσεις και καθαρή θέση' στο δεξιό σκέλος και τα περιουσιακά στοιχεία ή 'απαιτήσεις' στο αριστερό σκέλος.

Σύμφωνα με την αρχή της διπλής εγγραφής όπου βασίζεται η εθνική λογιστική κάθε συναλλαγή θα πρέπει να καταχωρείται δύο φορές, τη μία ως χρήση και την άλλη ως πόρος. Το σύνολο των συναλλαγών που καταχωρούνται ως πόροι θα πρέπει να ισούται με το σύνολο των συναλλαγών που καταχωρούνται ως χρήσεις αποδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο την συνέπεια των λογαριασμών. Στην πράξη όμως επειδή οι συναλλαγές τις περισσότερες φορές αναφέρονται σε δύο θεσμικές μονάδες ή τομείς βασίζονται στην αρχή της τετραπλής εγγραφής. Κάθε συναλλαγή λοιπόν καταγράφεται δύο φορές από τους συναλλασσόμενους. Για παράδειγμα μία κοινωνική παροχή εκφρασμένη σε χρήμα από έναν κρατικό φορέα σε ένα νοικοκυριό καταχωρείται στους λογαριασμούς του κρατικού φορέα ως χρήσεις κάτω από τον τίτλο μεταβιβάσεις και ως αρνητικό μέγεθος των απαιτήσεων κάτω από τον τίτλο μετρητά και καταθέσεις, ενώ στους λογαριασμούς του νοικοκυριού καταχωρείται ως πόρος κάτω από τον τίτλο μεταβιβάσεις και ως απόκτηση περιουσιακών στοιχείων κάτω από τον τίτλο μετρητά και καταθέσεις.

Ένα βασικό χαρακτηριστικό του εθνικού συστήματος λογαριασμών είναι ο διαχωρισμός των οικονομικών μονάδων και η υποδιαίρεση της οικονομίας. Το σύστημα για να περιγράψει έννοιες όπως του εισοδήματος, της δαπάνης και των χρηματοοικονομικών ροών ομαδοποιεί τις θεσμικές μονάδες σε θεσμικούς τομείς σύμφωνα με τις λειτουργίες και την συμπεριφορά τους. Για να περιγράψει τις παραγωγικές διαδικασίες και να αναλύσει το σύστημα των εισροών – εκροών ομαδοποιεί όλες τις τοπικές μονάδες σε βιομηχανίες ή κλάδους. Να σημειώσουμε πως κάθε δραστηριότητα περιγράφεται από μία εισροή προϊόντων, μια παραγωγική διαδικασία και μια εκροή προϊόντων.

Οι θεσμικές μονάδες είναι μονάδες οικονομικής δραστηριότητας, κάτοχοι αγαθών και περιουσιακών στοιχείων που είναι σε θέση να δημιουργούν υποχρεώσεις και να συναλλάσσονται με άλλες μονάδες ενώ παράλληλα τις χαρακτηρίζει η ομοιομορφία συμπεριφοράς και η ανεξαρτησία λήψης των αποφάσεων. Οι θεσμικές μονάδες

ομαδοποιούνται σε έξι θεσμικούς τομείς, ο καθένας διαιρείται επίσης σε υποτομείς, μέσα από τους οποίους λειτουργεί η οικονομία και είναι οι εξής [18]:

α. Μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11)

β. Χρηματοδοτικές εταιρείες (S.12)

γ. Δημόσιο (S.13)

δ. Νοικοκυριά (S.14)

ε. Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (S.15)

στ. Άλλοδαπή (S.2) ^[19]

Η πλειοψηφία των θεσμικών μονάδων απασχολείται με περισσότερες από μία δραστηριότητες ως παραγωγοί και προκειμένου να προσδιοριστούν θέματα τεχνικοοικονομικής φύσεως θα πρέπει να διαχωριστούν ανάλογα με τον τύπο δραστηριότητας που διεξάγουν. Μια τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας συγκεντρώνει όλα τα μέρη μιας θεσμικής μονάδας τα οποία βρίσκονται σε μία συγκεκριμένη γεωγραφική τοποθεσία ή σε κοντινές και τα οποία συμβάλλουν στην διεξαγωγή μιας εξειδικευμένης δραστηριότητας (τετραψήφιος κωδικός NACE).

Σε ένα θεωρητικό πλαίσιο θα πρέπει να δημιουργηθούν τόσες τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας όσες είναι και οι δευτερεύουσες δραστηριότητες. Εάν ωστόσο τα διαθέσιμα στοιχεία δεν επαρκούν τότε μια ΜΟΔ μπορεί να περιλαμβάνει μία ή και περισσότερες δραστηριότητες. Η συγκέντρωση των τοπικών ΜΟΔ που ασχολούνται με την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα αποτελούν έναν βιομηχανικό κλάδο. Παρακάτω ακολουθεί μία συνοπτική περιγραφή των τομέων.

Οι μη χρηματοδοτικές εταιρείες είναι οι θεσμικές μονάδες των οποίων οι διανεμητικές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές είναι διακριτές έναντι αυτών των ιδιοκτητών τους και ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή αγαθών και μη χρηματοδοτικών εμπορεύσιμων υπηρεσιών.

Οι χρηματοδοτικές εταιρείες ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές προς αυτές δραστηριότητες [20]. Ως χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση εννοούμε την δραστηριότητα σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές στην αγορά όπου η εταιρεία διακινεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού για ίδιο λογαριασμό. Οι υποτομείς είναι η κεντρική τράπεζα, οι λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες, οι λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πλην των ασφαλιστικών εταιρειών και των αυτόνομων συνταξιοδοτικών ταμείων, οι επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί φορείς και οργανισμοί καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρείες.

Ο τομέας των νοικοκυριών περιλαμβάνει ομάδες ατόμων με την ιδιότητα των καταναλωτών, οι πόροι των οποίων προέρχονται από εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, εισόδημα περιουσίας, μεταβιβάσεις από άλλους τομείς και έσοδα από πωλήσεις προϊόντων.

Ο τομέας των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά απαρτίζεται από χωριστά νομικά πρόσωπα τα οποία ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών όπου προορίζονται για συγκεκριμένες ομάδες νοικοκυριών. Οι δραστηριότητές τους χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από προαιρετικές εισφορές.

Ο τομέας της αλλοδαπής αποτελείται από μη μόνιμους κατοίκους και διακρίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε και στις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς [21].

Ο τομέας του δημοσίου περιλαμβάνει τις θεσμικές μονάδες οι οποίες παρέχουν κατά κύριο λόγο μη εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες και προορίζονται για συλλογική κατανάλωση. Οι συναλλαγές μάλιστα είναι μονομερείς δεδομένου ότι η αγορά των προϊόντων δεν συνεπάγεται την καταβολή συγκεκριμένου τιμήματος άμεσου ανταποδοτικού χαρακτήρα.

Βασικό στοιχείο του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών είναι η ταξινόμηση της ποικιλίας των μονάδων και των οικονομικών ροών σε περιορισμένο αριθμό βασικών κατηγοριών και σε αυτό το πλαίσιο διακρίνουμε τις εξής ταξινομήσεις:

- ταξινόμηση των οικονομικών μονάδων και κλάδων
- ταξινόμηση των προϊόντων
- ταξινόμηση των συναλλαγών
- ταξινόμηση στοιχείων των περιουσιακών

ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Ως συναλλαγές της οικονομίας ορίζουμε τα έσοδα και τις δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης και κατηγοριοποιούνται σε τρία είδη:

α. Συναλλαγές προϊόντων (ΚΩΔ Ρ)

Οι συναλλαγές προϊόντων περιγράφουν την προέλευση των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται από μία θεσμική μονάδα (εγχώριο προϊόν ή εισαγωγές) καθώς και τον σκοπό όπου τα προαναφερθέντα θα αξιοποιηθούν (ενδιάμεση ανάλωση, τελική κατανάλωση, σχηματισμός κεφαλαίου, εξαγωγές).

Οι συναλλαγές προϊόντων διακρίνονται στις κάτωθι κατηγορίες [22]:

- Προϊόν (P.1)
 - Εμπορεύσιμο προϊόν (P.11)
 - Προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση (P.12)
 - Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν (P.13)
- Ενδιάμεση ανάλωση (P.12)
- Τελική καταναλωτική δαπάνη (P.3)
- Πραγματική τελική κατανάλωση (P.4)
- Ακαθάριστες επενδύσεις (P.5)
 - Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου (P.51)
 - Μεταβολές αποθεμάτων (P.52)
 - Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών (P.53)

β. Διανεμητικές συναλλαγές [23]

Οι συναλλαγές αυτές περιγράφουν τον τρόπο αναδιανομής εισοδήματος και πλούτου και τον τρόπο με τον οποίο η προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από την παραγωγή διανέμεται στους εργαζόμενους, στο κεφάλαιο ή στο κράτος.

Οι διανεμητικές συναλλαγές ταξινομούνται ως εξής:

- Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας (D.1)
 - Μισθοί και ημερομίσθια (D.11)
 - Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D.12)
- Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών (D.2)
 - Φόροι επί των προϊόντων (D.21)
 - Λοιποί φόροι επί της παραγωγής (D.29)
- Επιδοτήσεις (D.3)
 - Επιδοτήσεις προϊόντων (D.31)
 - Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής (D.39)

- Εισόδημα περιουσίας (D.4)
 - Τόκοι (D.41)
 - Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών (D.42)
 - Επανεπενδύόμενα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (D.43)
 - Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (D.44)
 - Γεωπρόσοδος και έσοδα από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους (D.45)
- Τρέχοντες φόροι εισοδήματος , πλούτου κ.λ.π (D.5)
 - Φόροι εισοδήματος (D.51)
 - Λοιποί τρέχοντες φόροι (D.59)
- Κοινωνικές εισφορές και παροχές (D.6)
 - Κοινωνικές εισφορές (D.61)
 - Κοινωνικές παροχές εκτός από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος(D.62)
 - Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος(D.63)
- Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις (D.7)
 - Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες, εκτός των ασφαλειών ζωής (D.71)
 - Απαιτήσεις από ασφάλειες, των ασφαλειών ζωής (D.72)
 - Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημόσιου τομέα (D.73)
 - Τρέχουσα διεθνή συνεργασία (D.74)
 - Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις (D.75)
- Διάρθρωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής των νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (D.8)
- Μεταβιβάσεις κεφαλαίου(D.9)
 - Φόροι κεφαλαίου (D.91)
 - Επιχορηγήσεις επενδύσεων (D.92)
 - Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D.99)

γ. Χρηματοπιστωτικές συναλλαγές

Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές αφορούν σε συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μεταξύ θεσμικών μονάδων της χώρας ή μεταξύ αυτών και της αλλοδαπής. Η ταξινόμηση των ανωτέρω συναλλαγών έχει ως εξής [24]:

- Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (F.1)
 - Νομισματικός χρυσός (F.11)
 - Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (F.12)
- Μετρητά και καταθέσεις(F.2)
 - Μετρητά (F.21)
 - Μεταβιβάσιμες καταθέσεις (F.22)
 - Λοιπές καταθέσεις (F.29)
- Χρεόγραφα εκτός από μετοχές (F.3)
 - Χρεόγραφα εκτός μετοχών, πλην των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.33)
 - Χρηματοπιστωτικά παράγωγα (F.34)
- Δάνεια (F.4)
 - Βραχυπρόθεσμα δάνεια(F.41)
 - Μακροπρόθεσμα δάνεια(F.42)
- Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (F.5)
 - Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, πλην μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.51)
 - Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.52)
- Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (F.6)
 - Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.61)
 - Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων(F.62)

- Λοιποί εισπρακτέοι/ πληρωτέοι λογαριασμοί (F.7)
 - Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.71)
 - Λοιποί (F.79)

ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ^[25]

Εισαγωγή στην έννοια των ροών

Ο ροές αντιπροσωπεύουν την δημιουργία, τον μετασχηματισμό την κατάργηση της οικονομικής αξίας και περιέχουν τις μεταβολές στο ενεργητικό και στο παθητικό μιας θεσμικής μονάδας. Υπάρχουν δύο μορφές οικονομικών ροών : οι συναλλαγές και οι λοιπές ροές.

Εισαγωγή στην έννοια των αποθεμάτων

Τα αποθέματα είναι τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που κατέχει κάποιος σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο και καταχωρούνται στην αρχή και στο τέλος κάθε λογιστικής περιόδου. Η καταγραφή στο σύστημα των λογαριασμών περιορίζεται σε εκείνα που αξιοποιούνται στην οικονομική δραστηριότητα και υπόκεινται σε ιδιοκτησιακά δικαιώματα. Για παράδειγμα αποθέματα δεν καταγράφονται για στοιχεία όπως οι φυσικοί πόροι που δεν ανήκουν πουθενά.

Αποτίμηση των συναλλαγών:

Οι ροές και τα αποθέματα που εμφανίζει το ΕΣΛ μετρούνται σύμφωνα με την ανταλλακτική τους αξία, σύμφωνα με την αξία δηλαδή που ανταλλάσσονται ή θα μπορούσαν να ανταλλαγούν με χρήμα. Η αποτίμηση ωστόσο σε τιμές αγοράς ,οι οποίες αποτελούν βασικό σημείο για την αποτίμηση των συναλλαγών, είναι μια αρχή που δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφα δεδομένου ότι δεν υπάρχει ένας άριστος τρόπος αποτίμησης των υπηρεσιών ενός κουρέα και εδώ η αποτίμηση θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με το κόστος παραγωγής. Να σημειωθεί εδώ πως τα αποθέματα αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές κατά το χρόνο που αναφέρεται ο ισολογισμός και όχι στον χρόνο της παραγωγής ή της απόκτησης των αγαθών που συνιστούν τα αποθέματα.

Τιμές αγοραστού και βασικές τιμές:

Λόγω των μεταφορικών κόστων, των εμπορικών περιθωρίων και των έμμεσων φόρων μείον τις επιδοτήσεις στα προϊόντα παρατηρείται το φαινόμενο ο παραγωγός και ο χρήστης ενός προϊόντος να αντιλαμβάνονται με διαφορετικό τρόπο την αξία του προαναφερθέντος. Για να προσεγγίζει το σύστημα των λογαριασμών όσο το δυνατότερο τις αντιλήψεις των συναλλασσόμενων το ΕΣΛ καταχωρεί όλες τις χρήσεις σε τιμές αγοραστού ενώ το προϊόν αποτιμάται σε βασικές τιμές.

Αποτίμηση σε σταθερές τιμές:

Αποτίμηση των συναλλαγών σε σταθερές τιμές σημαίνει την αποτίμηση των ροών και των αποθεμάτων στις τιμές της προηγούμενης λογιστικής περιόδου με σκοπό την μελέτη τους και τον διαχωρισμό τους σε εκείνες που οφείλονται σε μεταβολή της τιμής και σε εκείνες που οφείλονται σε μεταβολή της ποσότητας. Οι ροές και τα αποθέματα αποτιμώμενα σε σταθερές ροές θεωρείται ότι εκφράζονται σε όρους ποσότητας ή όγκου. Πολλές ωστόσο ροές και αποθέματα δεν έχουν δικές τους τιμές και ποσότητες όπως το εισόδημα επομένως η αγοραστική δύναμη τους μπορεί να υπολογιστεί εάν γίνει αποπληθωρισμός των τρεχουσών αξιών με τον κατάλληλο αποπληθωριστή ή δείκτη τιμής.

Αλληλουχία των Λογαριασμών:

Όλες οι συναλλαγές καταγράφονται από μια σειρά λογαριασμών οι οποίοι αποδίδουν την εικόνα της οικονομίας, Οι κυριότερες κατηγορίες είναι:

α. Οι Τρέχοντες Λογαριασμοί

Οι τρέχοντες λογαριασμοί όπου διακρίνονται στον λογαριασμό παραγωγής και στους λογαριασμούς διανομής και χρήσης εισοδήματος και περιγράφουν την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών ,την δημιουργία, διανομή ,αναδιανομή του εισοδήματος και την χρήση του στην τελική κατανάλωση.

β. Οι Λογαριασμοί Συσσώρευσης

Οι Λογαριασμοί Συσσώρευσης περιγράφουν την μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης για οποιαδήποτε θεσμική μονάδα.

γ. Οι Ισολογισμοί

Οι Ισολογισμοί, οι οποίοι διακρίνονται σε ισολογισμούς ανοίγματος, μεταβολών και κλεισίματος, παρουσιάζουν τα αποθέματα των περιουσιακών στοιχείων, τις υποχρεώσεις και την καθαρή θέση της θεσμικής μονάδας.

Λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών:

Ο λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών αποτυπώνει αφενός τους συνολικούς πόρους για το σύνολο της οικονομίας (προϊόν και εισαγωγές) καθώς και τις συνολικές χρήσεις αγαθών και υπηρεσιών(ενδιάμεση κατανάλωση, τελική κατανάλωση, μεταβολές αποθεμάτων, ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου).

Ο Λογαριασμός με τον υπόλοιπο κόσμο:

Ο λογαριασμός με τον υπόλοιπο κόσμο δείχνει τις συναλλαγές μεταξύ των μόνιμων και μη θεσμικών μονάδων και καταρτίζεται από την πλευρά του υπόλοιπου κόσμου. Συνεπώς ένας πόρος για τον υπόλοιπο κόσμο συνιστά μία χρήση από την σκοπιά της εθνικής οικονομίας και το αντίθετο. Εάν για παράδειγμα ένα εξισωτικό μέγεθος είναι θετικό σημαίνει πλεόνασμα για τον υπόλοιπο κόσμο και έλλειμμα για την εθνική οικονομία και το αντίθετο.

Τριμηνιαίοι λογαριασμοί:

Οι τριμηνιαίοι οικονομικοί λογαριασμοί συνιστούν ένα σημαντικό μέρος των εθνικών λογαριασμών και διέπονται από τις ίδιες αρχές, τους ίδιους ορισμούς, την ίδια δομή με τους ετήσιους, υποκείμενοι ωστόσο σε κάποιες τροποποιήσεις εξαιτίας του χρονικού διαστήματος που καλύπτουν. Αποτελούν το μοναδικό δείκτη που μπορεί να δώσει μία βραχυχρόνια εικόνα των οικονομικών και χρηματικών δραστηριοτήτων. Οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των τριμηνιαίων λογαριασμών διαφέρουν σημαντικά από εκείνες που χρησιμοποιούνται στους ετήσιους και διακρίνονται σε άμεσες και έμμεσες.

Τα εξισωτικά μεγέθη:

Ένα εξισωτικό μέγεθος προκύπτει εάν αφαιρεθεί η συνολική αξία των μεγεθών στο ένα σκέλος ενός λογαριασμού από την συνολική αξία των μεγεθών στο άλλο σκέλος.

Τα εξισωτικά μεγέθη εμπεριέχουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τα από τα σημαντικότερα μεγέθη των λογαριασμών όπως η προστιθέμενη αξία, το διαθέσιμο εισόδημα, η αποταμίευση, ο καθαρός δανεισμός, η καθαρή θέση.

Πριν προχωρήσουμε την παρουσίαση, αξίζει να σημειωθεί η άμεση συσχέτιση που υπάρχει μεταξύ του υποδείγματος εισροών – εκροών και των εθνικών λογαριασμών.

Τόσο το υπόδειγμα εισροών – εκροών όσο και το σύστημα των εθνικών λογαριασμών αποτελούν μία συστηματική απεικόνιση της παραγωγικής δραστηριότητας μίας χώρας, με τη διαφορά ότι το υπόδειγμα παρέχει λεπτομερέστερη ανάλυση των οικονομικών δραστηριοτήτων μεταξύ ενός μεγάλου αριθμού παραγωγικών κλάδων καταγράφοντας τις ροές των αγαθών και των υπηρεσιών μεταξύ τους.

Τα βασικά στοιχεία που συνιστούν το ακαθάριστο εθνικό προϊόν ή το εισόδημα περιέχονται σε ένα υπόδειγμα εισροών - εκροών. Η τελική ζήτηση του υποδείγματος επιμερίζεται στις ίδιες κατηγορίες με αυτές των εθνικών λογαριασμών, κατανάλωση επενδύσεις εξαγωγές. Οι αρχικές εισροές περιέχουν τις ίδιες κατηγορίες εισοδημάτων όπως το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα ως προς τους παραγωγικούς συντελεστές. Συνεπώς δεδομένου ότι η πληροφόρηση που παρέχουν οι εθνικοί λογαριασμοί είναι απαραίτητη για την κατασκευή του υποδείγματος εισροών – εκροών ,το τελευταίο παρέχει την δυνατότητα λεπτομερούς απεικόνισης του οικονομικού συστήματος.

Οι εθνικοί λογαριασμοί ωστόσο αδυνατούν όλες τις πιθανές μεταβολές οι οποίες είναι όμως παρατηρήσιμες σε ένα υπόδειγμα εισροών – εκροών. Για παράδειγμα οι μεταβολές στην διατομεακή τελική ζήτηση μεταξύ των παραγωγικών κλάδων δεν αποτυπώνονται στο ακαθάριστο προϊόν της οικονομίας, μπορούν όμως να παρατηρηθούν στο υπόδειγμα εισροών – εκροών. Μια τέτοιου είδους μεταβολή όμως είναι καθόλα σημαντική καθώς μπορεί να επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο συνολικό παραγόμενο προϊόν της οικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

Κατασκευή Ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής

Εισαγωγή

Στόχος του Πίνακα Κοινωνικής λογιστικής είναι να σχηματίσει μία περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα για την λειτουργία της οικονομίας στους τομείς παραγωγής, της διανομής του εισοδήματος, της κατανάλωσης, του σχηματισμού κεφαλαίου, καθώς και να κατανοηθούν πληρέστερα οι επιδράσεις όπου τα μέτρα πολιτικής ασκούν στις διάφορες πλευρές του οικονομικού συστήματος.

2.1 Γενικευμένο υπόδειγμα Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής

Η παραπάνω ανάλυση έγινε γιατί όπως προαναφέραμε ο πίνακας κοινωνικής λογιστικής αποτελεί ένα πληρέστερο σύστημα στατιστικής πληροφόρησης. Ο πίνακας αποτυπώνει πληροφορίες και παρέχουν επίσημες εκτιμήσεις για το ΑΕΠ , αντιπροσωπευτικό μέτρο επίδοσης της οικονομίας όσον αφορά την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. Στον πίνακα 5 παρουσιάζουμε έναν συνοπτικό πίνακα κοινωνικής λογιστικής όπου οι γραμμές μπορούν να θεωρηθούν ως εισπράξεις και οι στήλες οι στήλες ως πληρωμές.

Πίνακας 6: Απλοποιημένος πίνακας κοινωνικής λογιστικής [26]

Εισπράξεις Πληρωμές	Τομείς Παραγωγής	Συντελεστές Παραγωγής	Τρέχοντες Λογαριασμοί Θεσμικών Τομέων	Λογαριασμοί Κεφαλαίου Θεσμικών τομέων	Εξωτερικός τομέας	Σύνολο
Τομείς Παραγωγής	Εγχώριες διατομεακές συναλλαγές		Καταναλωτικές Δαπάνες για Εγχώρια Προϊόντα	Επενδύσεις Σε εγχώρια Παραχθέντα προϊόντα	Εξαγωγές Προϊόντων και υπηρεσιών	Ακαθάριστη παραγωγή
Συντελεστές Παραγωγής	Προστιθέμενη Αξία				Καθαρό εισόδημα από την αλλοδαπή	Εισοδήματα των συντελεστών παραγωγής
Τρέχοντες Λογαριασμοί Θεσμικών Τομέων		Πληρωμές από Συντελεστές Παραγωγής Στους θεσμικούς τομείς	Τρέχουσες Εγχώριες μεταβιβάσεις		Καθαρές μεταβιβάσεις από την αλλοδαπή	Εισοδήματα των θεσμικών τομέων
Λογαριασμοί Κεφαλαίου Θεσμικών Τομέων		Εγχώριες αποταμιεύσεις	Εγχώριες αποταμιεύσεις	Εγχώριες Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	Εξωτερικός δανεισμός	Συνολικές αποταμιεύσεις
Εξωτερικός Τομέας	Εισαγωγές ενδιάμεσων Προϊόντων	Εισοδήματα Συντελεστών παραγωγής	Εισαγωγές Καταναλωτικών Προϊόντων	Συνολικές επενδύσεις		Συνολικές συναλλαγμα-τικές πληρωμές
Σύνολο	Ακαθάριστη παραγωγή	Εισοδήματα Συντελεστών Παραγωγής	Εισοδήματα των θεσμικών τομέων		Συνολικές συναλλαγματικές εισπράξεις	

Οι λογαριασμοί παραγωγής βλέπουμε πως διακρίνονται στους λογαριασμούς των παραγωγικών τομέων, οι οποίοι είναι εκείνοι όπου δημιουργούν την προστιθέμενη αξία και στους λογαριασμούς των συντελεστών παραγωγής, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες πρωτογενής μορφής στους παραγωγικούς τομείς. Οι λογαριασμοί των θεσμικών τομέων διακρίνονται στους τρέχοντες και στους λογαριασμούς κεφαλαίου. Ως θεσμικούς τομείς εννοούμε τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν το νομικό δικαίωμα της κατοχής των παραγωγικών συντελεστών. Συνεπώς είναι εκείνοι οι οποίοι μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους εισπράττοντας αμοιβές υπό ην μορφή μισθών, ημερομισθίων, ενοικίων και κερδών [27].

Η πρώτη γραμμή αποτυπώνει τις εισπράξεις των παραγωγικών τομέων από την πώληση τελικών καταναλωτικών και επενδυτικών αγαθών στους θεσμικούς τομείς και από τις εξαγωγές. Οι παραγωγικοί τομείς εισπράττουν έσοδα επίσης και από την πώληση ενδιάμεσων αγαθών σε άλλους παραγωγικούς τομείς. Μεταξύ των τελευταίων δηλαδή διενεργούνται διάφορες χρηματικές συναλλαγές, αποτελώντας ουσιαστικά μεταβιβαστικές πληρωμές από τον ένα τομέα στον άλλο. Οι παραπάνω εισπράξεις συνθέτουν τις συνολικές πωλήσεις ή τις ακαθάριστες παραγωγές κάθε τομέα. Η πρώτη στήλη δείχνει την διάρθρωση του κόστους των τομέων παραγωγής. Οι εισπράξεις τους δηλαδή κατανέμονται ως εξής: ένα μέρος δαπανάται για την απόκτηση ενδιάμεσων αγαθών(π.χ πρώτων υλών), ένα μέρος για την αγορά εισαγόμενων αγαθών ενώ το υπόλοιπο μέρος λαμβάνει την μορφή της προστιθέμενης αξίας, η οποία πληρώνεται στους παραγωγικούς συντελεστές μέσω της μορφής μισθών και ωρομισθίων στα διάφορα είδη εργασίας, με την μορφή ενοικίων στους κατόχους της γης και ως αμοιβή του κεφαλαίου [28].

Η δεύτερη γραμμή δείχνει τις εισπράξεις των παραγωγικών συντελεστών. Στο σημείο όπου τέμνεται η γραμμή 2 με την πρώτη στήλη έχουμε για κάθε παραγωγικό τομέα την κατανομή του εισοδήματος μεταξύ των παραγωγικών συντελεστών. Στο σημείο τομής της δεύτερης γραμμής με την πέμπτη στήλη έχουμε τα καθαρά εισοδήματα των συντελεστών παραγωγής που προέρχονται από το εξωτερικό. Η δεύτερη στήλη μας δείχνει που πληρώνονται οι αμοιβές των συντελεστών παραγωγής και συγκεκριμένα φαίνεται πως προορίζονται για τους κατόχους των συντελεστών, για παράδειγμα εάν ένας από τους τομείς είναι τα αστικά νοικοκυριά μέρος των μισθών θα διατεθεί στους εργαζομένους των αστικών περιοχών.

Η τρίτη γραμμή αποτυπώνει την σύνθεση του εισοδήματος των θεσμικών τομέων. Βασική πηγή εισοδήματος συνιστά η αμοιβή των συντελεστών παραγωγής για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Μία άλλη πηγή εισοδήματος είναι οι μεταβιβάσεις εισοδημάτων που πραγματοποιούνται από το εξωτερικό. Εάν αθροίσουμε τα εισοδήματα από κάθε πηγή και για όλους τους θεσμικούς τομείς, λαμβάνουμε το συνολικό εισόδημα του αντίστοιχου τομέα. Η Τρίτη στήλη δείχνει τον τρόπο διάθεσης των εισοδημάτων από τους θεσμικούς τομείς. Μέρος του εισοδήματος δαπανάται

για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών από τους παραγωγικούς τομείς, μέρος μεταβιβάζεται από θεσμικό τομέα σε θεσμικό τομέα και το υπόλοιπο τμήμα αποτελεί τις αποταμιεύσεις τους.

Η τέταρτη γραμμή δείχνει πως οι απαιτούμενοι χρηματικοί πόροι για την απόκτηση αγαθών εκ μέρους των θεσμικών τομέων προέρχονται κυρίως από τις αποταμιεύσεις τις δικές τους καθώς και από μεταβιβάσεις χρηματικών πόρων που γίνονται μεταξύ τους . Το σύνολο των πόρων της οικονομίας ενισχύεται επίσης και από ξένους κεφαλαιακούς πόρους, μέσα δηλαδή από τον εξωτερικό δανεισμό. Η τέταρτη στήλη μας παρουσιάζει πως κατανέμονται οι κεφαλαιακοί πόροι που διαθέτει κάθε θεσμικός τομέας. Κατά ένα μέρος διατίθεται για την απόκτηση αγαθών που παράγονται εγχώρια, κατά ένα μέρος μεταβιβάζονται από θεσμικό σε θεσμικό τομέα και το υπόλοιπο διατίθεται για την απόκτηση αγαθών που εισάγονται από το εξωτερικό.

Σύμφωνα με την πέμπτη γραμμή καταλαβαίνουμε πως οι συνολικές συναλλαγματικές πληρωμές της οικονομίας γίνονται για την απόκτηση εισαγόμενων καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν οι θεσμικοί τομείς καθώς και για την εισαγωγή κεφαλαιουχικών προϊόντων. Η πέμπτη στήλη δείχνει πως οι συνολικές συναλλαγματικές εισπράξεις προέρχονται από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών , από τα καθαρά εισοδήματα των συντελεστών παραγωγής από το εξωτερικό καθώς και από τον εξωτερικό δανεισμό .

2.2 Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής 2010

Όταν το σύστημα των εθνικών λογαριασμών συνδέεται με το υπόδειγμα εισροών-εκροών, το οποίο περιλαμβάνει την παραγωγική διαδικασία μεταξύ των κλάδων της οικονομίας συνδυάζοντας παράλληλα την ενδιάμεση και την τελική παραγωγή, καθώς την κατανάλωση των αγαθών και των υπηρεσιών, τότε έχουμε μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομίας. Μία μήτρα κοινωνικής λογιστικής μπορεί να προσεγγίσει θέματα όπως η εισοδηματική κατανομή, η διάρθρωση της φορολογίας, τα παραγωγικά πρότυπα, ανάλογα ωστόσο με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν.

Σε μία Μήτρα Κοινωνικής Λογιστικής, όπως αυτή που παρατίθεται παρακάτω, αρχικά παρατηρούμε πως κάθε λογαριασμός αναπαρίσταται με ένα ζεύγος σειράς και στήλης. Αυτό σημαίνει πως εμφανίζεται τότε ως 'πόρος' (απόκτηση περιουσιακών στοιχείων) τότε ως 'χρήση' (απόκτηση ως υποχρέωση). Στις πρώτες γραμμές και στις πρώτες στήλες αναλύονται οι παραγωγικές δραστηριότητες της οικονομίας καθώς και τα προϊόντα τα οποία είναι διαθέσιμα στο οικονομικό σύστημα για να χρησιμοποιηθούν ως ενδιάμεσες εισροές. Πιο συγκεκριμένα οι πρώτες γραμμές(65) του πίνακα, που παρουσιάζεται παρακάτω, δείχνουν ποια θα είναι η χρήση των αγαθών και των υπηρεσιών. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενδιάμεση ανάλωση, ως τελική κατανάλωση στη διασταύρωση των αντίστοιχων γραμμών και της στήλης "χρήση του διαθέσιμου εισοδήματος", ως μεταβολές στα αποθέματα στη διασταύρωση των γραμμών και της στήλης 'λογαριασμός κεφαλαίου' καθώς επίσης και στον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου όπου θα φανεί στα κελιά όπου διασταυρώνονται οι 65 γραμμές με την αντίστοιχη στήλη. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες μιας οικονομίας μπορούν επίσης να εξαχθούν στην αλλοδαπή σε τιμές fob (free on board). Οι στήλες δείχνουν την προσφορά των αγαθών και των υπηρεσιών τα οποία είτε παράγονται εγχώρια είτε αποτελούν εισαγωγές και αποτυπώνονται μέσα από την γραμμή 110 (imports at cif; cost, insurance and freight prices) [29].

Τα στοιχεία για την συμπλήρωση του πρώτου τεταρτημορίου αντλήθηκαν κυρίως από τον συμμετρικό πίνακα του ίδιου έτους. Πιο συγκεκριμένα, συμπληρώσαμε τα κελιά όπου αφορούν τις πρώτες εξηνταπέντε γραμμές και στήλες από τον συμμετρικό πίνακα του 2010 και για να βρούμε την συνολική ενδιάμεση ανάλωση που αφορά κάθε κλάδο αθροίσαμε κατά γραμμή. Για παράδειγμα σύμφωνα με τον πίνακά μας οι εισροές που παρέχει ως ενδιάμεσες, ο κλάδος "Paper and paper products" στην οικονομία ανέρχονται στις 1149 μονάδες. Τα στοιχεία της γραμμής που αναφέρεται στους φόρους μείον τις επιδοτήσεις επί των προϊόντων, αντλήθηκαν από το συμμετρικό και για να βρούμε την τελική χρήση κατά στήλη, αθροίσαμε το σύνολο των εκροών του κάθε τομέα (το total κάθε στήλης δηλαδή) με την γραμμή που αφορά την γραμμή των φόρων.

Ο λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος αναγράφεται και σαν γραμμή και σαν στήλη και δηλώνει τι είδους εισόδημα παράγεται από την άμεση συμμετοχή στις παραγωγικές διαδικασίες. Αυτός ο λογαριασμός ταξινομείται με βάση την κατηγορία πρωτογενούς εισροής, το εισόδημα δηλαδή εξαρτημένης εργασίας, λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής, καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα και καθαρό μεικτό εισόδημα. Η συγκεκριμένη γραμμή εκφράζει τις εισπράξεις από τις εγχώριες βιομηχανίες και η διασταύρωση του συγκεκριμένου λογαριασμού με τους κλάδους παραγωγής δείχνει την καθαρή εγχώρια προστιθέμενη αξία. Το μέγεθος του συνολικού καθαρού εισοδήματος που δημιουργείται μας δίνει το συνολικό εισόδημα το οποίο εισπράττουν οι θεσμικές μονάδες οι οποίες είναι μόνιμοι κάτοικοι σαν αποτέλεσμα της ενασχόλησής τους με την παραγωγή και δίνεται από τη διαφορά της συνολικής καθαρής προστιθέμενης αξίας και του καθαρού εθνικού εισοδήματος. Εάν για παράδειγμα και υποθετικά η καθαρή προστιθέμενη αξία ήταν 1469 εκ.€, το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας από τον υπόλοιπο κόσμο ανερχόταν στις 6 μονάδες και η αποζημίωση των εργαζομένων στον υπόλοιπο κόσμο υπολογιζόταν στις 2 εκ.€, τότε το καθαρό εθνικό εισόδημα που δημιουργείται είναι : $(1469+6)-2=1473$ [30].

Για να συμπληρωθεί το κάτω αριστερά τεταρτημόριο αντλήθηκαν στοιχεία από το συμμετρικό πίνακα της Eurostat, όσον αφορά τον λογαριασμό παραγωγής του εισοδήματος και της προστιθέμενης αξίας. Για να εξαχθεί η συνολική παραγωγή κάθε κλάδου προσθέτουμε το ποσό της ενδιάμεσης κατανάλωσης και το ποσό της προστιθέμενης αξίας. Η συνολική προσφορά κάθε κλάδου ισούται με το άθροισμα της συνολικής παραγωγής και των εισαγωγών οι οποίες συμπληρώθηκαν από τον siot.

Τα στοιχεία του τεταρτημορίου που βρίσκεται άνω δεξιά και αφορούν τον λογαριασμό της δημιουργίας εισοδήματος συμπληρώθηκαν από τον συμμετρικό πίνακα του 2010. Η στήλη με αναφορά στο σύνολο των πρωτογενών εισροών συνιστά το άθροισμα των επιμέρους στηλών (compensation of employees, other net taxes on production, consumption of fixed capital, operating surplus net, operating surplus gross).

Ο λογαριασμός κατανομής του πρωτογενούς εισοδήματος περιγράφει το πως κατανέμεται το εισόδημα μεταξύ των θεσμικών τομέων. Τα καθαρά έσοδα που δημιουργούνται αυξάνονται με τους φόρους μείον τις επιδοτήσεις επί των προϊόντων, με το εισόδημα περιουσίας από τους εγχώριους τομείς καθώς και με το εισόδημα περιουσίας που προέρχεται από τον υπόλοιπο κόσμο. Η αντίστοιχη στήλη δείχνει το εισόδημα περιουσίας προς τους θεσμικούς τομείς και προς την αλλοδαπή. Εδώ εισάγεται το μέγεθος του καθαρού εθνικού εισοδήματος το οποίο υπεισέρχεται στο λογαριασμό της δευτερογενούς κατανομής.

Ο λογαριασμός της δευτερογενούς κατανομής του εισοδήματος, μας περιγράφει την αναδιανομή του από τις τρέχουσες μεταβιβάσεις, λαμβάνοντας υπόψιν πως μέρος

των μεταβιβάσεων ρέουν προς και από τον υπόλοιπο κόσμο. Η κάθε σειρά του συγκεκριμένου λογαριασμού δείχνει πως οι θεσμικοί τομείς λαμβάνουν το καθαρό εθνικό εισόδημα τις τρέχουσες μεταβιβάσεις από τους εγχώριους τομείς και τις τρέχουσες μεταβιβάσεις από τον υπόλοιπο κόσμο. Η στήλη, αποτυπώνει τις τρέχουσες μεταβιβάσεις προς τους θεσμικούς τομείς και προς τον υπόλοιπο κόσμο. Για την συμπλήρωση των κελιών χρησιμοποιήθηκαν ξανά οι κατανομές.

Ο επόμενος λογαριασμός δείχνει την χρήση του καθαρού διαθέσιμου εισοδήματος, η οποία είναι οι δαπάνες για τελική κατανάλωση και οι αποταμιεύσεις. Το καθαρό διαθέσιμο εισόδημα συγκεκριμένα αποτυπώνεται στο σημείο σύζευξης της 'use of disposable income' γραμμής και της 'secondary distribution of income' στήλης. Για να συμπληρωθούν οι συγκεκριμένοι λογαριασμοί χρησιμοποιήθηκαν τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία από την Eurostat.

Στο τεταρτημόριο άνω δεξιά η στήλη των τελικών χρήσεων συμπληρώνεται από το άθροισμα του λογαριασμού της χρήσης του διαθέσιμου εισοδήματος, του λογαριασμού κεφαλαίου και του λογαριασμού εξαγωγών. Το ποσό της συνολική χρήσης κάθε κλάδου είναι συνιστώσα δύο παραγόντων, του ποσού που διαθέτει ως ενδιάμεσες εισροές και του ποσού που διαθέτει ως τελική χρήση. Για να γίνει αντιληπτό θα χρησιμοποιήσουμε στοιχεία του πίνακα, συνεπώς η τελική χρήση του κλάδου 'Products of agriculture, hunting and related services' είναι 11010 εκ.€ όπου τα 5.566 εκ.€ αφορούν ενδιάμεσες εισροές που εισρέουν στην οικονομία και αναλύονται ανάλογα σε κάθε κλάδο όπως φαίνεται στο πρώτο τεταρτημόριο, ενώ τα υπόλοιπα 5.444 εκ.€ διατίθενται στις εξαγωγές στις επενδύσεις και στη χρήση του διαθέσιμου εισοδήματος. Παρατηρώντας τον πίνακα διαπιστώνουμε πως οι γραμμές του άνω αριστερά τεταρτημόριου και οι στήλες του κάτω δεξιά είναι ισοσκελισμένες, τονίζοντας πως η συνολική χρήση κάθε κλάδου ισούται με τη συνολική προσφορά του.

Ο λογαριασμός κεφαλαίου εκφράζει την διαθεσιμότητα των πόρων στο σύνολο της οικονομίας. Τα κελιά όπου ενώνεται η 'capital account' γραμμή με την 'use of disposable income' στήλη εκφράζει τις καθαρές αποταμιεύσεις του κάθε τομέα ενώ τα σημεία τομής του λογαριασμού κεφαλαίου δείχνει τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου.

Ο λογαριασμός 'rest of the world-current' εκφράζει τις τρέχουσες συναλλαγές της αλλοδαπής με την εγχώρια οικονομία. Η γραμμή δείχνει τις 'πληρωμές' της οικονομίας προς τον υπόλοιπο κόσμο ενώ η αντίστοιχη στήλη τις 'εισπράξεις' από τον υπόλοιπο κόσμο. Όσον αφορά το τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο τοποθετείται στο κελί του πίνακα που διασταυρώνεται η γραμμή 'rest of the world capital' με τη στήλη 'rest of the world current'. Στην περίπτωση ωστόσο όπου το τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο αντιμετωπίζεται από την σκοπιά της εθνικής οικονομίας τοποθετείται στο σημείο όπου η συγκεκριμένη γραμμή γίνεται στήλη και η στήλη γραμμή. Όσον αφορά το διαχωρισμό του λογαριασμού της αλλοδαπής σε εκείνο του κεφαλαίου, δείχνει τις

μεταβιβάσεις κεφαλαίου προς τον υπόλοιπο κόσμο [31]. Ο λογαριασμός “rest of the world capital” παρουσιάζει τις μεταβιβάσεις κεφαλαίων προς τον υπόλοιπο κόσμο κατά γραμμή και τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου από τον υπόλοιπο κόσμο κατά στήλη.

Η κυκλική ροή του χρήματος εν συντομία δείχνει την παραγωγή προϊόντων από κάθε κλάδο, την δημιουργία εισοδήματος μέσω πρωταρχικών εισροών σε κάθε κλάδο, την κατανομή του παραγόμενου εισοδήματος στους θεσμικούς τομείς, δείχνει το πρωτογενές εισόδημα ανά θεσμικό τομέα, παρουσιάζει το διαθέσιμο εισόδημα μετά την ανακατανομή του πρωτογενούς και τέλος τις καταναλωτικές δαπάνες ανά θεσμικό τομέα.

Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τι αναπαριστά μία μήτρα κοινωνικής λογιστικής ας φανταστούμε ότι χωρίζεται σε μικρές υπομήτρες. Αρχικά μπορούμε να διακρίνουμε μία υπομήτρα όπου σχηματίζεται ανάμεσα στις γραμμές όπου αντιστοιχούν στην κατηγοριοποίηση των προϊόντων όπως γίνεται στο πρώτο τεταρτημόριο και στις αντίστοιχες στήλες, η οποία δείχνει την ενδιάμεση ανάλωση των προϊόντων από τα προϊόντα. Κατά μήκος των ίδιων σειρών και κατά μήκος της στήλης ‘χρήση του διαθέσιμου εισοδήματος’ σχηματίζεται μία άλλη υπομήτρα που φανερώνει την τελική καταναλωτική δαπάνη των προϊόντων από τους θεσμικούς τομείς. Εν συνεχεία και κατά μήκος των στηλών παρατηρούμε ποιες είναι οι αλλαγές των αποθεμάτων, ποιος ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και ποιες οι εξαγωγές των προϊόντων στην αλλοδαπή. Το γενικό σύνολο των στηλών αποτυπώνει την συνολική προσφορά του κάθε κλάδου ενώ το σειρών την συνολική χρήση των αγαθών [32].

Ο λογαριασμός της δημιουργίας εισοδήματος και της διανομής του πρωτογενούς εισοδήματος, ίσως και να αποτελούν τον πυρήνα μιας SAM και τα σημαντικότερα τμήματα της κυκλικής ροής του εισοδήματος. Ο λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος εκφράζει ποιες κατηγορίες αρχικών εισροών λαμβάνουν εισόδημα από κάθε προϊόν ή βιομηχανία. Μία υπομήτρα, όπου στον παρακάτω πίνακα δεν είναι διαθέσιμη, η οποία σχηματίζεται ανάμεσα στην γραμμή της κατανομής του εισοδήματος και της στήλης της δημιουργίας εισοδήματος αναπαριστά το συνολικό εισόδημα των εγχώριων θεσμικών μονάδων της οικονομίας για την συμμετοχή τους στην παραγωγική διαδικασία.

Μία υπομήτρα σχηματίζεται ανάμεσα στις γραμμές και στις στήλες όπου φέρουν την ονομασία του λογαριασμού ‘allocation of primary income’ και δηλώνει από ποιους τομείς λαμβάνουν το εισόδημα περιουσίας και σε ποιους το πληρώνουν. Για να συμπληρωθούν τα κελιά αξιοποιήσαμε τις κατανομές εκφράζοντας ποσοστά συμμετοχής του κάθε τομέα στον άλλο. Τα στοιχεία που βρίσκονται ανάμεσα στις γραμμές “secondary distribution of income” και στην στήλη “allocation of primary income” συμπληρώθηκαν από τους εθνικούς λογαριασμούς της στατιστικής αρχής και συγκεκριμένα από το “allocation of primary income/ Balance of primary

incomes, gross/gross national income. Το εισόδημα το οποίο πληρώνουν στην αλλοδαπή είναι η υπομήτρα που αντιστοιχεί στην ίδια στήλη αλλά στη γραμμή 'υπόλοιπος κόσμος' ενώ το εισόδημα όπου λαμβάνεται από την αλλοδαπή καταλαβαίνουμε πως αντιστοιχεί στο αντίστροφο τμήμα των γραμμών και των στηλών. Το εξισωτικό μέγεθος που προκύπτει είναι το καθαρό εθνικό εισόδημα για την οικονομία και εκφράζεται σε μία υπομήτρα όπου νοητά βρίσκεται διαγώνια της προηγούμενης.

Τα στοιχεία που βρίσκονται ανάμεσα στην γραμμή και τη στήλη με την ονομασία της δευτερογενούς κατανομής του εισοδήματος αντιστοιχεί σε τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ των τομέων σχετικά με το εισόδημα περιουσίας, κοινωνικές εισφορές, τα κοινωνικά επιδόματα (εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος) και άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις. Για παράδειγμα με βάσει τον πίνακα που παραθέτουμε παρατηρούμε πως το εισόδημα μεταφοράς των νοικοκυριών είναι 51.817 εκ.€, όπου τα 47.703 εκ.€ προέρχονται από το κράτος, τα 1458 εκ.€ από τις μη χρηματοδοτικές εταιρίες κ.ο.κ. Από την άλλη πλευρά τα νοικοκυριά πληρώνουν ως τρέχουσες μεταβιβάσεις 45841 εκ.€ μονάδες από τις οποίες τα 41683 εκ.€ προορίζονται για το κράτος, κ.ο.κ.

Το διαθέσιμο εισόδημα που διαμορφώνεται υποθέτουμε ότι νοητά μετατοπίζεται διαγώνια σε μία υπομήτρα που διαμορφώνεται ανάμεσα στη γραμμή 'use of disposable income' και στη στήλη 'secondary distribution of income' και αποτυπώνει το τρόπο αξιοποίησης του διαθέσιμου εισοδήματος στην τελική κατανάλωση ή στην αποταμίευση και τα στοιχεία της συμπληρώθηκαν από τους εθνικούς λογαριασμούς και συγκεκριμένα από το τμήμα "secondary distribution of income" για τον κάθε ένα θεσμικό τομέα.

Οι αποταμιεύσεις του κάθε θεσμικού τομέα μετατοπίζονται σε μία υπομήτρα, διαγώνια εκείνης που αντιπροσωπεύει το καθαρό διαθέσιμο εισόδημα. Με βάσει τα στοιχεία του πίνακα διαπιστώνουμε πως η εξοικονόμηση ανά θεσμικό τομέα είναι ύψους 10.563 εκ.€ όπου νοικοκυριά και κράτος παρουσιάζουν αρνητική αποταμίευση. Για να συμπληρώσουμε τα κελιά χρησιμοποιήσαμε τους εθνικούς λογαριασμούς και συγκεκριμένα από το πεδίο "use of disposable income account". Στην υπομήτρα που σχηματίζεται νοητά ακριβώς δίπλα, στα σημεία σύζευξης της γραμμής και της στήλης 'capital account' εκφράζονται οι μεταφορές κεφαλαίου από τον ένα θεσμικό τομέα στον άλλο [33]

Για την συμπλήρωση της τελευταίας γραμμής του τέταρτου τεταρτημορίου "supply at basic prices" ακολουθήσαμε την ίδια λογική που χρησιμοποιήσαμε και στα άλλα τεταρτημόρια, ότι δηλαδή η συνολική προσφορά ισούται με τον παραγόμενο προϊόν και τις εισαγωγές. Το τελευταίο κομμάτι του πίνακα "λειτουργεί αυτόνομα" συγκριτικά με τα υπόλοιπα επομένως για να ισοσκελιστεί αθροίσαμε τα στοιχεία που

βρίσκονται κατά γραμμή και κατά στήλη. Ακολουθεί ένα σχεδιάγραμμα για την καλύτερη κατανόηση του πίνακα.

Πίνακας 7: *Aggregate National Accounts Matrix showing the Circular Flow of Income for a Closed economy [34]*

ACCOUNT	1. Goods and services	2. Production	3. Generation of income	4. Allocation of primary income	5. Secondary distribution of income	6. Use of disposable income	7. Capital	8. Gross fixed capital formation	9. Financial	10. ROW current	11. ROW capital	12. TOTAL
1. Goods and services	Trade and transport margins	Intermediate consumption				FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE	Changes in inventories	GROSS FIXED CAPITAL FORMATION				
2. Production (basic prices)	OUTPUT											
3. Generation of income		NET VALUE ADDED (basic prices)										
4. Allocation of primary income	Taxes less subsidies on products		GENERATED INCOME, NET (basic prices)	Property income								
5. Secondary distribution of income					NATIONAL INCOME, NET	Current transfers						
6. Use of disposable income						DISPOSABLE INCOME, NET	Adjustment for the change in net equity of households on pension funds reserves					
7. Capital							SAVING, NET					
8. Gross fixed capital formation		Consumption of fixed capital						NET FIXED CAPITAL FORMATION				
9. Financial									Net incurrence of liabilities			
10. ROW current												
11. ROW capital												
12. TOTAL												

Παρακάτω παραθέτουμε μία προσπάθεια για την κατάρτιση του πίνακα κοινωνικής λογιστικής εν έτει 2010 όπου τα στοιχεία αντλήθηκαν από τον συμμετρικό πίνακα και τους εθνικούς λογαριασμούς του ίδιου έτους.

Πίνακας 8: Υπόμνημα κωδικών πίνακα

No.	Code	Product description
1	CPA_A01	Products of agriculture, hunting and related services
2	CPA_A02	Products of forestry, logging and related services
3	CPA_A03	Fish and other fishing products; aquaculture products; support services to fishing
4	CPA_B	Mining and quarrying
5	CPA_C10-C12	Food products, beverages and tobacco products
6	CPA_C13-C15	Textiles, wearing apparel and leather products
7	CPA_C16	Wood and of products of wood and cork, except furniture; articles of straw and plaiting materials
8	CPA_C17	Paper and paper products
9	CPA_C18	Printing and recording services
10	CPA_C19	Coke and refined petroleum products
11	CPA_C20	Chemicals and chemical products
12	CPA_C21	Basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
13	CPA_C22	Rubber and plastics products
14	CPA_C23	Other non-metallic mineral products
15	CPA_C24	Basic metals
16	CPA_C25	Fabricated metal products, except machinery and equipment
17	CPA_C26	Computer, electronic and optical products
18	CPA_C27	Electrical equipment
19	CPA_C28	Machinery and equipment n.e.c.
20	CPA_C29	Motor vehicles, trailers and semi-trailers
21	CPA_C30	Other transport equipment
22	CPA_C31_C32	Furniture; other manufactured goods
23	CPA_C33	Repair and installation services of machinery and equipment
24	CPA_D35	Electricity, gas, steam and air-conditioning
25	CPA_E36	Natural water; water treatment and supply services
26	CPA_E37-E39	Sewerage; waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery; remediation activities and other waste management services
27	CPA_F	Constructions and construction works
28	CPA_G45	Wholesale and retail trade and repair services of motor vehicles and motorcycles
29	CPA_G46	Wholesale trade services, except of motor vehicles and motorcycles
30	CPA_G47	Retail trade services, except of motor vehicles and motorcycles
31	CPA_H49	Land transport services and transport services via pipelines
32	CPA_H50	Water transport services
33	CPA_H51	Air transport services
34	CPA_H52	Warehousing and support services for transportation
35	CPA_H53	Postal and courier services
36	CPA_I	Accommodation and food services
37	CPA_J58	Publishing services
38	CPA_J59_J60	Motion picture, video and television programme production services, sound recording and music publishing; programming and broadcasting services
39	CPA_J61	Telecommunications services
40	CPA_J62_J63	Computer programming, consultancy and related services; information services
41	CPA_K64	Financial services, except insurance and pension funding

42	CPA_K65	Insurance, reinsurance and pension funding services, except compulsory social security
43	CPA_K66	Services auxiliary to financial services and insurance services
44	CPA_L68B	Real estate services (excluding imputed rent)
45	CPA_L68A	Imputed rents of owner-occupied dwellings
46	CPA_M69_M70	Legal and accounting services; services of head offices; management consulting services
47	CPA_M71	Architectural and engineering services; technical testing and analysis services
48	CPA_M72	Scientific research and development services
49	CPA_M73	Advertising and market research services
50	CPA_M74_M75	Other professional, scientific and technical services; veterinary services
51	CPA_N77	Rental and leasing services
52	CPA_N78	Employment services
53	CPA_N79	Travel agency, tour operator and other reservation services and related services
54	CPA_N80-N82	Security and investigation services; services to buildings and landscape; office administrative, office support and other business support services
55	CPA_O84	Public administration and defence services; compulsory social security services
56	CPA_P85	Education services
57	CPA_Q86	Human health services
58	CPA_Q87_Q88	Social work services
59	CPA_R90-R92	Creative, arts and entertainment services; library, archive, museum and other cultural services; gambling and betting services
60	CPA_R93	Sporting services and amusement and recreation services
61	CPA_S94	Services furnished by membership organisations
62	CPA_S95	Repair services of computers and personal and household goods
63	CPA_S96	Other personal services
64	CPA_T	Services of households as employers; undifferentiated goods and services produced by households for own use
65	CPA_U	Services provided by extraterritorial organisations and bodies

Year 2010			Greece										Mio. Euro										Current prices			
PRODUCTS (CPA*64)			Products of agriculture, hunting and related services	Products of forestry, logging and related services	Fish and other fishing products; aquaculture products; support services to fishing	Mining and quarrying	Food products, beverages and tobacco products	Textiles, wearing apparel and leather products	Wood and of products of wood and cork, except furniture; articles of straw and plaiting materials	Paper and paper products	Printing and recording services	Coke and refined petroleum products	Chemicals and chemical products	Basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	Rubber and plastics products	Other non-metallic mineral products	Basic metals	Fabricated metal products, except machinery and equipment								
Code			CPA A01	CPA A02	CPA A03	CPA B	CPA C10-C12	CPA C13-C15	CPA C16	CPA C17	CPA C18	CPA C19	CPA C20	CPA C21	CPA C22	CPA C23	CPA C24	CPA C25								
No			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16								
1	1	CPA A01	Products of agriculture, hunting and related services	1446	9	2	3	3313	27	1	3	0	3	3	7	14	1	2								
2	2	CPA A02	Products of forestry, logging and related services	0	17	0	1	3	0	18	0	0	0	1	0	0	0	0								
3	3	CPA A03	Fish and other fishing products; aquaculture products; support services to fishing	0	0	82	0	79	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
4	4	CPA B	Mining and quarrying	0	0	0	17	3	0	1	1	0	7803	23	0	1	187	62								
5	5	CPA C10-C12	Food products, beverages and tobacco products	360	2	6	0	781	8	0	3	0	1	4	0	3	0	0								
6	6	CPA C13-C15	Textiles, wearing apparel and leather products	6	0	26	0	50	444	2	9	2	1	7	4	18	5	5								
7	7	CPA C16	Wood and of products of wood and cork, except furniture; articles of straw and plaiting materials	0	0	5	6	103	7	518	5	1	2	16	9	9	9	222								
8	8	CPA C17	Paper and paper products	1	0	3	2	42	5	8	265	182	1	9	3	12	4	2								
9	9	CPA C18	Printing and recording services	0	0	0	2	40	1	0	1	6	0	5	3	1	2	1								
10	10	CPA C19	Coke and refined petroleum products	612	4	73	84	196	14	16	16	6	1078	215	27	28	74	64								
11	11	CPA C20	Chemicals and chemical products	307	2	0	10	143	79	14	38	46	179	292	26	436	77	182								
12	12	CPA C21	Basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	42	0	1	0	8	0	0	0	0	0	2	93	0	0	0								
13	13	CPA C22	Rubber and plastics products	15	0	0	9	274	23	26	26	19	4	22	14	108	18	22								
14	14	CPA C23	Other non-metallic mineral products	0	0	0	13	53	2	1	1	0	1	11	4	6	331	8								
15	15	CPA C24	Basic metals	0	0	0	0	91	18	7	6	24	1	13	7	18	15	1633								
16	16	CPA C25	Fabricated metal products, except machinery and equipment	3	1	0	49	268	30	18	11	3	6	33	22	47	19	43								
17	17	CPA C26	Computer, electronic and optical products	0	0	0	0	19	4	2	2	3	5	3	2	3	11	10								
18	18	CPA C27	Electrical equipment	0	0	0	2	18	4	2	2	2	5	3	1	3	10	10								
19	19	CPA C28	Machinery and equipment n.e.c.	0	0	0	7	24	3	1	2	2	3	3	2	3	8	7								
20	20	CPA C29	Motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	3	5	1	1	1	0	0	1	0	1	2	1								
21	21	CPA C30	Other transport equipment	0	0	0	3	4	1	0	0	0	1	0	1	1	1	2								
22	22	CPA C31 C32	Furniture, other manufactured goods	5	0	0	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1								
23	23	CPA C33	Repair and installation services of machinery and equipment	102	1	15	1	22	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1								
24	24	CPA D35	Electricity, gas, steam and air-conditioning	104	1	0	25	217	53	24	42	21	62	34	14	57	114	293								
25	25	CPA E36	Natural water, water treatment and supply services	98	1	0	4	20	1	1	0	0	1	1	1	1	2	3								
26	26	CPA E37-E39	Sewerage, waste collection, treatment and disposal activities, except incineration and landfilling	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
27	27	CPA F	Constructions and construction works	11	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
28	28	CPA G45	Wholesale trade services, except of motor vehicles and motor vehicles parts	106	1	7	15	203	27	28	19	14	164	23	10	28	26	58								
29	29	CPA G46	Retail trade services, except of motor vehicles and motor vehicles parts	471	6	37	37	1086	166	146	102	73	882	129	64	156	110	318								
30	30	CPA G47	Land transport services and transport services via pipelines	243	3	19	18	517	69	73	49	35	452	59	26	74	54	152								
31	31	CPA H49	Air transport services	25	0	4	23	13	3	2	3	1	2	3	4	3	2	2								
32	32	CPA H50	Water transport services	0	0	6	0	8	2	1	1	1	2	3	4	1	2	2								
33	33	CPA H51	Air transport services	0	0	0	0	9	2	1	1	1	2	3	4	2	2	3								
34	34	CPA H52	Warehousing and support services for transportation	0	0	27	12	45	5	3	3	2	21	6	3	3	10	6								
35	35	CPA H53	Postal and courier services	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
36	36	CPA I	Accommodation and food services	0	0	0	2	20	6	2	2	1	4	6	9	3	4	5								
37	37	CPA J58	Publishing services	0	0	0	3	54	3	1	1	1	1	6	4	2	3	4								
38	38	CPA J59 J60	Motion picture, video and television programme production, except motion pictures	0	0	0	3	6	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1								
39	39	CPA J61	Telecommunications services	7	0	3	2	38	17	8	5	8	4	9	8	9	12	10								
40	40	CPA J62 J63	Computer programming, consultancy and related services; information services	0	0	0	2	10	4	1	2	3	0	2	2	1	1	2								
41	41	CPA K64	Financial services, except insurance and pension funding	310	5	54	24	327	79	27	38	30	169	69	34	36	72	99								
42	42	CPA K65	Insurance, reinsurance and pension funding services, except compulsory social security	6	0	2	4	33	12	6	5	4	16	8	6	8	12	13								
43	43	CPA K66	Services auxiliary to financial services and insurance services	6	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
44	44	CPA L68B	Real estate services (excluding imputed rent)	8	0	2	56	126	42	22	16	26	38	18	25	21	24	16								
45	45	CPA M69 M70	Legal and accounting services; services of head offices; management consulting services	8	0	2	24	302	63	24	30	32	79	71	99	41	77	149								
46	46	CPA M71	Architectural and engineering services; technical testing and analysis services	33	0	0	47	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								

47		47 CPA M72	Scientific research and development services	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48		48 CPA M73	Advertising and market research services	0	0	2	14	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49		49 CPA M74_M75	Other professional, scientific and technical services; veterinary	10	0	0	12	8	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
50		50 CPA N77	Rental and leasing services	6	0	0	44	7	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
51		51 CPA N78	Employment services	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
52		52 CPA N79	Travel agency, tour operator and other reservation services and related services	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53		53 CPA N80-N82	Security and investigation services; services to buildings and security services	0	0	1	19	834	34	7	38	6	12	113	75	19	12	21	36
54		54 CPA O84	Public administration and defence services; compulsory social security services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55		55 CPA P85	Education services	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56		56 CPA Q86	Human health services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57		57 CPA Q87_Q88	Social work services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58		58 CPA R90-R92	Creative, arts and entertainment services; library, archive, museum and other cultural services; gambling and betting services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
59		59 CPA R93	Sporting services and amusement and recreation services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60		60 CPA S94	Services furnished by membership organisations	8	0	0	1	27	5	2	2	2	15	4	7	3	6	5	5
61		61 CPA S95	Repair services of computers and personal and household	0	0	0	0	11	2	1	1	3	2	1	2	6	5	4	
62		62 CPA S96	Other personal services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63		63 CPA T	Services of households as employers; undifferentiated goods and services produced by households for own use	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
64		64 CPA U	Services provided by extraterritorial organisations and bodies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65		65 CPA TOTAL	Total	4367	53	384	613	9474	1275	1016	756	559	11024	1235	631	1185	1326	3447	2699
66		66 TOT_CA	Total intermediate consumption/Final use at purchasers' prices	4367	53	384	613	9474	1275	1016	756	559	11024	1235	631	1185	1326	3447	2699
67	Generation	67 D1	Compensation of employees ⁵⁾	910	33	102	443	2397	619	240	232	268	412	327	378	250	648	604	710
68	of income	68 D29_M_D39	Other net taxes on production ⁵⁾	-2353	-14	0	0	-328	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
69		69 B2N_B3N	Operating surplus, net ⁵⁾	4733	22	492	-25	4175	138	144	18	153	1414	80	543	-95	579	284	467
70	Allocation	70	Households																
71	of	71	Non-financial Institutions																
72	primary	72	Financial Institutions																
73	Income	73	General Government (formerly taxes minus subsidies)	417	3	41	53	521	120	25	48	34	423	132	48	80	72	102	99
74	Secondary	74	Households																
75	Distribution	75	Non-financial Institutions																
76	of	76	Financial Institutions																
77	Income	77	General Government																
78	Use of	78	Households																
79	Disposable	79 Net Disposable	Non-financial Institutions																
80	Income	80 Income	Financial Institutions																
81		81	General Government																
82	Capital	82	Households																
83	Account	83	Non-financial Institutions																
84		84 Net Saving	Financial Institutions																
85		85	General Government																
86		86 K1	Total Economy (Consumption of Fixed Capital)	1 504	36	180	184	765	294	55	87	56	119	114	41	125	201	259	219
87	Rest	87	Current (Number)	1 432	26	94	7900	5153	3904	309	1076	8	5140	4076	3722	1003	604	1881	1779
88	of the World	88	Capital																
89		89	Corrections																
90		90 SUPBP	Total	11 010	160	1 292	9 168	22 157	6 349	1 789	2 216	1 079	18 532	5 964	5 363	2 548	3 430	6 578	5 976

8																							
Greece												Greece											
Mio. Euro												Mio. Euro											
Current prices												Current prices											
Computer, electronic and optical products	Electrical equipment	Machinery and equipment n.e.c.	Motor vehicles, trailers and semi-trailers	Other transport equipment	Furniture; other manufactured goods	Repair and installation services of machinery and equipment	Electricity, gas, steam and air-conditioning	Natural water; water treatment and supply services	Sewerage; waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery; remediation activities and other waste management services	Construction and construction works	Wholesale and retail trade and repair services of motor vehicles and motorcycles	Wholesale trade services, except of motor vehicles and motorcycles	Retail trade services, except of motor vehicles and motorcycles	Land transport services and transport services via pipelines	Water transport services	Air transport services	Warehousing and support services for transportation	Postal and courier services	Accommodation and food services	Publishing services	Motion picture, video and television production services, sound recording and music publishing, programming and broadcasting services	Telecommunications services	Computer programming, consultancy and related services; information services
CPA_C26	CPA_C27	CPA_C28	CPA_C29	CPA_C30	CPA_C31	CPA_C33	CPA_D35	CPA_E36	CPA_E37-E38	CPA_F	CPA_G45	CPA_G46	CPA_G47	CPA_H49	CPA_H50	CPA_H51	CPA_H52	CPA_H53	CPA_I	CPA_J58	CPA_J59_J60	CPA_J61	CPA_J62_J63
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
0	0	1	0	0	6	1	1	1	17	1	0	81	0	3	8	0	6	0	560	0	0	0	0
0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	154	0	0	0	0
0	0	4	0	0	0	1	676	0	0	181	0	111	0	3	0	0	4	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	3	0	29	40	1	230	1	8	0	2086	2	1	2	0
0	1	1	0	0	29	3	0	0	11	2	6	81	24	1	3	1	1	0	40	1	4	0	0
1	3	9	0	0	261	4	1	2	1	225	0	62	19	3	1	1	5	0	4	1	16	0	0
0	2	1	0	0	2	1	0	1	0	18	2	126	50	8	3	4	10	11	85	11	1	22	3
0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	34	0	2	2	8	1	0	0	2	106	60	34	45	28
1	5	11	1	5	19	8	614	6	17	230	25	328	132	660	942	174	52	25	112	17	6	40	5
1	21	15	2	0	35	9	1	5	27	56	17	99	11	6	12	1	4	2	138	2	34	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	2	9	0	0	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
4	21	28	3	1	54	7	2	3	4	250	31	381	89	33	4	3	6	1	41	8	5	1	3
0	20	6	0	0	10	3	0	0	0	2217	0	46	12	4	1	1	2	0	57	0	6	1	0
3	244	187	41	8	112	56	0	0	209	573	5	88	7	5	1	0	9	0	0	7	2	0	3
3	36	45	6	4	38	15	3	5	2	2198	7	61	10	6	5	0	4	1	56	26	3	3	1
8	4	4	4	0	2	2	9	13	5	28	7	53	28	11	0	2	3	1	3	17	14	112	7
8	52	12	6	0	3	5	9	13	92	412	4	27	11	21	1	8	6	3	27	6	14	46	3
0	4	10	1	0	2	1	6	7	3	47	1	49	20	17	1	3	1	1	7	2	1	3	1
0	1	1	16	0	1	1	1	1	9	3	125	34	6	26	0	3	2	0	1	0	0	0	0
0	0	1	0	8	1	7	0	0	0	2	25	2	0	14	83	29	2	0	3	0	0	0	0
0	0	0	0	0	15	0	0	0	6	6	0	2	1	4	2	2	5	1	39	10	2	4	1
0	0	2	0	0	0	1	0	10	26	51	1	3	2	28	14	8	11	1	12	5	0	6	0
1	12	14	3	3	24	7	1449	148	100	90	101	287	122	78	83	14	47	22	120	18	29	55	7
0	1	1	0	0	1	0	1	23	53	14	8	42	18	3	16	1	2	1	2	10	3	3	4
0	1	0	0	0	1	0	0	0	21	24	34	562	256	10	29	5	13	0	423	40	11	10	20
0	0	0	0	0	0	0	1	9	3	1444	8	69	33	301	37	12	37	5	37	4	15	56	0
1	12	11	6	1	24	4	29	5	18	251	58	112	73	156	36	7	7	2	146	7	7	12	2
7	69	56	32	5	125	21	140	14	75	1112	203	1396	181	137	184	34	24	17	752	29	26	54	8
3	32	26	15	2	60	10	72	7	38	571	93	174	48	70	95	18	13	4	389	42	14	28	5
0	2	2	0	1	2	1	4	1	3	123	50	338	154	122	13	27	136	2	0	23	1	8	6
0	1	1	0	1	1	1	4	1	0	1	2	66	30	48	62	3	14	0	0	0	0	0	0
0	1	2	0	1	2	1	4	1	0	9	11	75	34	19	6	127	61	60	6	21	5	5	10
1	3	3	0	20	5	20	4	4	7	30	22	690	322	741	4052	482	455	55	12	29	2	106	14
0	0	0	0	0	0	0	0	10	6	2	6	33	16	37	0	15	69	464	68	27	3	51	13
1	3	4	1	2	4	2	9	2	1	6	6	435	199	32	71	44	122	0	0	24	29	25	12
0	1	1	0	0	2	0	1	1	0	27	9	219	101	30	23	5	1	13	15	201	1	81	101
0	1	1	0	0	1	0	11	10	0	21	4	19	10	13	11	8	13	7	174	2	179	30	2
1	4	8	2	1	14	3	12	11	47	129	49	476	264	56	29	34	32	18	76	91	23	1025	44
0	2	2	1	0	2	0	0	2	1	5	0	155	71	10	1	1	1	2	4	154	34	9	77
9	28	28	10	6	40	13	107	8	13	271	63	1549	780	50	61	40	29	50	321	81	37	228	24
1	3	4	1	3	8	3	0	2	1	87	9	131	60	72	82	16	5	2	7	92	2	57	47
0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	357	193	273	123	14	30	9	4	0	27	3	9	48	1
4	11	11	3	3	38	6	313	26	35	208	495	1519	941	60	133	31	61	29	332	83	30	50	36
7	30	40	11	24	37	35	1	5	18	509	75	566	346	37	141	37	63	2	65	48	50	108	16
0	0	0	0	2	0	2	1	7	0	2253	0	5	1	108	389	62	10	1	1	48	86	2	24

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1		
0	1	0	0	0	0	1	0	2	18	0	201	182	317	149	69	63	19	3	4	109	56	312	88	28
0	1	1	0	0	1	2	1	0	2	0	29	6	399	225	49	198	21	29	7	7	8	38	63	1
0	1	1	0	0	0	1	0	1	12	47	45	25	50	63	96	46	132	56	0	11	13	84	61	7
0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	8	0	0	0	0	0	3	5	0	42	3
0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	5	10	317	59	27	145	13	4	0	32	11	6	37	6
1	18	10	2	2	25	5	1	3	47	20	151	972	429	153	156	19	8	102	227	75	94	96	37	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	1	1	9	5	0	1	1	0	0	2	15	2	10	6
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	11	5	4	1	0	0	0	10	2	3	3	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	8	4	1	0	0	0	0	39	2	131	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	10	7	36	0	3	
1	2	2	1	0	3	1	1	6	1	0	3	4	0	2	3	0	0	0	0	2	1	3	1	
0	1	1	0	0	1	0	5	7	3	87	0	46	21	3	11	2	6	1	37	28	1	4	14	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	17	0	5	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
70	656	563	168	108	1022	267	3500	426	978	14471	2140	13003	5616	3467	7524	1478	1468	921	7008	1483	1452	2744	639	
70	656	563	168	108	1022	267	3500	426	978	14471	2140	13003	5616	3467	7524	1478	1468	921	7008	1483	1452	2744	639	
66	214	388	99	141	391	205	1289	328	742	3265	1385	6723	4645	1483	926	313	669	514	2408	903	482	1090	510	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	237	0	3	17	0	1	0	13	0	0	
6	224	125	42	29	74	63	2415	-148	518	2765	2850	4058	1636	5	3712	167	309	7	9656	1428	-178	2859	509	
4	22	22	11	8	40	15	313	25	53	764	133	613	291	378	529	108	83	27	776	93	76	229	39	
33	67	74	24	45	74	64	744	238	166	1081	253	972	986	1206	2492	137	131	44	1013	243	354	1244	186	
3000	1482	2304	1976	5311	2015	0	1269		518	251				149	64	284	5934	28	0	579	306	347	370	
3 178	2 665	3 476	2 321	5 641	3 617	614	9 529	869	2 976	22 597	6 760	25 369	13 175	6 925	15 247	2 490	8 609	1 542	20 863	4 729	2 504	8 513	2 253	

Euro		Current prices		Greece		Mio. Euro		Current prices		Greece		Mio. Euro		Social Accounting Matrix									
	Financial services, except insurance and pension funding	Insurance, reinsurance and pension funding services, except compulsory social security	Services auxiliary to financial services and insurance services	Real estate services (excluding imputed rent)	Legal and accounting services; services of head offices; management consulting services	Architectural and engineering services; technical testing and analysis services	Scientific research and development services	Advertising and market research services	Other professional, scientific and technical services; veterinary services	Rental and leasing services	Employment services	Travel agency, tour operator and other reservation services and related services	Security and investigation services; buildings and landscape; office administrative, office support and other business support services	Public administration and defence services; compulsory social security services	Education services	Human health services	Social work services	Creative, arts and entertainment services; library, archive, museum and other cultural services; gambling and betting services	Sporting services and amusement and recreation services	Services furnished by membership organisations	Repair services of computers and personal and household goods	Other personal services	Services of households as employers; undifferentiated goods and services produced by households for own use
CPA K64	CPA K65	CPA K66	CPA L68B	CPA M69 M	CPA M71	CPA M72	CPA M73	CPA M74 M	CPA N77	CPA N78	CPA N79	CPA N80-N8	CPA O84	CPA P85	CPA Q86	CPA Q87 Q	CPA R90-R92	CPA R93	CPA S94				
41	42	43	44	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	
0	0	0	23	0	0	0	0	0	5	0	1	0	4	1	1	0	0	1	7	0	1	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	
0	0	0	14	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	2	0	23	4	16	2	5	11	7	0	9	14	58	11	50	49	1	3	74	0	3	0	
103	0	0	8	6	6	0	1	13	1	0	2	5	20	4	7	2	0	2	16	2	1	0	
0	0	0	10	1	1	0	1	0	2	0	0	2	16	0	0	0	0	0	0	0	17	0	
69	0	4	13	25	29	1	27	11	1	0	10	21	4	0	4	0	1	1	21	6	1	0	
5	11	2	12	77	117	19	41	0	1	1	34	72	132	4	1	0	5	9	60	0	1	0	
3	7	6	41	40	57	5	22	7	18	0	26	151	175	13	22	18	3	13	31	6	4	0	
6	2	0	27	22	72	2	1	9	4	0	25	53	38	24	335	27	4	4	2	1	15	0	
0	0	0	29	1	1	1	0	2	0	0	0	1	4	4	1457	23	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	25	2	3	12	1	0	8	0	1	9	60	0	0	1	0	2	6	23	13	0	
0	0	0	8	2	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	13	0	0	1	0	0	0	0	
3	0	0	33	0	0	0	0	0	8	0	0	10	0	62	0	0	4	0	0	0	0	0	
5	3	0	31	11	15	0	16	0	3	0	5	25	687	0	3	1	1	6	0	0	5	0	
0	0	3	8	4	6	4	17	72	1	0	2	8	69	12	16	19	1	1	11	2	0	0	
0	0	0	4	2	2	0	0	4	1	0	1	5	7	0	0	17	0	0	0	3	0	0	
0	0	0	4	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	10	0	0	0	0	7	0	0	0	
0	0	0	7	0	0	0	0	0	3	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	2	0	0	0	0	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	
0	0	1	21	7	9	2	7	14	0	0	3	11	256	0	626	17	2	1	44	0	1	0	
0	0	0	6	3	3	1	0	1	2	0	1	8	138	16	44	1	0	0	25	0	0	0	
50	0	2	48	29	36	11	27	19	20	0	13	39	126	19	65	27	2	13	80	1	14	0	
19	2	0	5	1	0	1	1	0	1	0	0	2	37	5	12	23	1	6	13	0	4	0	
0	0	1	40	51	72	17	74	28	2	0	25	51	1	8	10	3	1	10	0	10	4	0	
125	0	15	160	37	42	11	4	6	2	0	15	75	98	45	45	2	4	13	250	1	0	0	
8	1	2	22	20	32	2	22	8	30	0	11	47	65	4	119	8	1	2	26	3	3	0	
43	4	3	106	33	55	8	25	32	15	0	20	66	308	22	637	39	3	7	54	9	13	0	
22	2	1	59	17	28	4	13	21	8	0	10	47	909	11	329	21	3	5	28	5	7	0	
3	0	1	36	10	8	8	48	8	13	0	4	25	345	11	4	2	5	3	143	14	39	0	
4	0	0	5	5	6	1	0	2	1	0	2	11	1	0	1	1	0	0	36	1	0	0	
4	0	2	12	35	44	2	19	3	4	0	16	31	42	0	1	0	0	5	102	1	0	0	
0	22	0	59	15	11	4	15	4	9	0	9	103	8	0	0	0	4	3	0	5	0	0	
91	0	4	21	94	151	3	14	0	5	1	52	104	54	0	1	0	0	3	32	2	0	0	
14	40	1	31	49	70	10	133	30	9	0	25	48	3	0	-1	0	0	10	637	0	250	0	
9	3	17	25	49	61	24	102	34	11	0	21	49	68	88	6	1	2	2	21	1	0	0	
0	0	0	8	0	0	14	482	134	0	0	0	5	3	0	0	0	8	1	0	5	0	0	
187	0	33	56	97	197	11	116	11	35	1	67	144	127	6	11	2	4	9	39	6	3	0	
249	16	8	19	25	34	19	26	9	3	0	11	28	106	4	0	0	25	2	17	0	0	0	
468	5	100	398	225	240	7	124	27	42	2	140	222	800	19	34	22	35	56	219	9	53	0	
71	36	1	13	4	5	1	2	15	9	0	2	14	8	0	0	0	0	2	15	0	0	0	
58	7	100	27	67	92	0	12	0	1	0	31	64	2	0	0	0	0	0	8	8	1	0	
141	486	14	168	253	204	14	68	9	57	0	70	151	312	2	1	1	6	9	38	44	73	0	
515	95	28	94	469	285	7	96	16	56	1	97	206	454	1	4	1	1	7	31	7	14	0	
39	19	0	53	142	195	75	443	0	10	0	66	154	23	0	5	1	3	3	5	0	0	0	

0	3	0	7	1	1	65	117	0	0	0	0	6	19	126	24	3	0	0	8	0	0	0
0	0	9	42	179	223	40	168	216	30	1	76	170	40	6	3	1	58	40	58	4	6	0
0	1	1	37	46	77	30	11	18	15	1	27	64	167	21	39	1	2	5	8	0	1	0
23	0	0	15	31	38	17	2	0	44	0	14	41	28	14	1	2	8	4	50	0	0	0
0	6	0	2	5	11	0	45	12	3	0	4	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	13	0	0	0	2	20	3	0	0	4	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0
239	157	3	91	135	382	19	95	140	74	0	130	285	74	13	10	3	5	10	22	0	5	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	3	4	1	6	3	1	0	1	5	62	9	9	33	3	6	9	0	0	0	0
13	0	0	6	1	0	0	1	0	1	0	0	4	139	0	28	28	0	1	26	0	0	0
34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	8	0	0	0	0
326	0	0	7	2	0	24	76	0	0	0	0	9	68	1	0	0	539	2	12	0	0	0
0	3	0	2	0	0	0	53	0	13	0	0	4	46	11	0	22	15	101	42	0	0	0
0	0	0	2	13	16	0	10	0	2	0	6	12	1	0	0	0	0	1	44	1	0	0
0	0	4	5	12	17	1	1	0	3	0	6	12	13	0	15	0	0	1	0	1	0	0
0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	5	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2950	937	368	2048	2363	2974	502	2590	970	604	11	1094	2713	6223	608	3995	427	761	388	2397	181	560	1
2950	937	368	2048	2363	2974	502	2590	970	604	11	1094	2713	6223	608	3995	427	761	388	2397	181	560	1
4700	404	350	1266	949	509	276	186	304	136	54	259	2320	13635	8437	3975	602	379	205	1144	106	1518	1025
48	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	35	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2109	337	878	15910	2953	1200	-255	83	612	223	103	204	427	0	1995	4498	-22	2478	-102	0	736	448	354
195	41	19	114	155	176	27	146	57	42	1	64	189	462	38	364	39	35	25	182	10	36	0
250	46	25	12368	241	16	175	28	13	314	1	71	493	3389	684	605	8	286	118	151	1	253	0
1387	747	0	0	400	143	132	117	171	165	0	0	93	0	14	23	0	118	4	0	57	0	
11 640	2 513	1 640	31 707	7 060	5 019	857	3 148	2 127	1 485	170	1 692	6 271	23 704	11 775	13 459	1 054	4 056	639	3 874	1 091	2 816	1 380

Final Consumption Expenditure

Services provided by extraterritorial organisations and bodies	Intermediate Consumption (Total Economy)	Primary Input Categories			Allocation of Primary Income				Secondary Distribution of Income				Use of Disposable Income				Capital Account			
		Compensati on of employees	Other net taxes on production	Operating Surplus net	Households	Non-financial Corporations	Financial Corporations	General Governemen t	Households	Non-financial Corporations	Financial Corporations	General Government	Households (P3_S14 Column 67 of Input Output 2010)	Non-financial Corporations	Financial Corporations	General Governemen t (P3_S13 Column 69 of Input Output 2010)	Households	Non-financial Corporations	Financial Corporations	General Governemen t
65	66																			
0	5566												3993			0				
0	46												108			0				
0	330												594			0				
0	9103												0							
0	3921												16165			0				
0	998												5194							
0	1676												50							
0	1149												629							
0	994												26							
0	6654												7426							
0	3129												1929							
0	1688												3193							
0	1811												357							
0	2857												284							
0	4616												3							
0	4125												680			90				
0	664												400							
0	915												576							
0	292												35							
0	263												1175							
0	205												525							
0	1142												1563							
0	578												9							
0	4619												4725							
0	475												394							
0	1870												875							
0	3036												1047							
0	2205												3651							
0	10245												10279							
0	5354												5315							
0	1840												3821			1060				
0	351												315							
0	816												1272							
0	7509												364							
0	1460												65							
0	2461												18402							
0	1513												2250							
0	1192												664			267				
0	3776												4450							
0	1169												0			22				
0	8529												2788							
0	1044												1148							
0	1580												60							
0	7053												24490							
0	5958												414							
0	4322												583							

0	384												0			383				
0	3012												0							
0	1698												293							
0	1146												294							
0	169												1							
0	727												965							
0	5769												426							
0	0												738			22967				
0	228												3709			7815				
0	294												6116			7009				
0	44												306			704				
0	1257												2430			342				
0	369												177			91				
0	236												3638							
0	410												631							
0	39												2776							
0	2												1378							
1	1												0							
1	146882	0	0	0									156163	0	0	40750	16022	14658	370	4606
1	146882	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	156163	0	0	40750	16022	14658	370	4606
0	80493																			
0	-2343																			
1	81425														0					
		80239		53259	1282	6438	2976	3005												
				24833	98	909	368	354												
				3346	1518	1643	4712	5471												
0	9284		-2343	-13	159	683	246	265					14346				1483	1356	34	426
					143799			1199	1458	1457	47703									
						14993		636	0	368	0									
							6044	2323	480	0	0									
								15433	41683	7101	247	1013								
	7454							149819												
									6479											
										6775										
											15645							0		
	10760											-13234					0	0	0	619
	19185												6479				0	0	0	932
	313													6775			0	0	0	0
	5382															-25104	249	0	0	1780
0	35647																			
	70020	453			1137	2398	3575	4681	512	479	0	1840								
																	0	0	0	218
					1		0				0		-1	0	0	0	-3	0	1	0
2	428 861	80 693	- 2 343	81 425	147 994	27 064	17 920	29 209	196 172	15 997	8 847	66 200	157 274	6 479	6 775	15 646	17 751	16 014	405	8 580
		v	v	v																

	Rest of the World			Total use
Total Capital Account (Column BZ Gross Capital Formation of Avriypogo rou SIOT 2010)				
	Current	Capital	Corrections	TUBP
	80			82
209	1242			11010
0	6			160
21	347			1292
-92	157			9168
85	1987			22157
-943	1101			6349
18	45			1789
313	125			2216
56	3			1079
265	4188			18532
52	854			5964
-268	750			5363
-3	383			2548
-23	313			3430
-84	2043			6578
822	259			5976
2114	0			3178
368	807			2665
2646	503			3476
829	54			2321
4052	860			5641
726	186			3617
27	0			614
0	185			9529
0	0			869
0	231			2976
17951	563			22597
456	449			6760
2440	2404			25369
1262	1243			13175
0	204			6925
0	14581			15247
0	402			2490
0	737			8609
0	16			1542
0	0			20863
796	170			4729
270	111			2503
0	287			8513
737	325			2253
0	323			11640
0	321			2513
0	0			1640
164	0			31707
0	298			6670
390	114			5408

0	90			857
0	136			3148
0	136			2127
0	45			1485
0	0			170
0	0			1692
0	76			6271
0	0			23705
0	24			11775
0	40			13459
0	0			1054
0	26			4055
0	2			639
0	0			3874
0	50			1091
0	0			2816
0	0			1380
0	0			1
35655	49414		-2	428861
35655	49414			428864
	200			80693 v
				-2343 v
				81425 v
	796		0	147994
	501			27064
	1232		-1	17920
	3283			29209
	556			196172
	0			15997
	0		0	8847
	723		-1	66200
			1	157274
			0	6479
			0	6775
			1	15646
18575		1028	3	17751
-11278		695	1	16014
-6683		-1		405
23859		2414		8580
		24472		
			1	85096
	28392		-1	28609
	- 1			
	85 096	28609	1	1 440 671
				1 440 671

Πίνακας 9: Κατανομές

D.42

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households	0	0	0	0	0	0
Non financial cooperation	5704.55409	822.817956	618.302511	618.302511	1753.12543	9517.10249
Financial cooperation	169.147743	24.397665	9.13854737	18.3335055	51.9825395	273
General Government						
Rest of the world	123.298171	17.7843786	6.66143197	13.3639839	37.8920343	199
Uses	5997	865	634.10249	650	1843	9989.10249

D.41

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households	833.759515	98.3212	1518.06654	73.5012221	1137.245	3660.89348
Non financial cooperation	733.098027	86.4506809	1334.78727	64.6272696	999.943087	3218.90634
Financial cooperation	2582.58205	304.551327	4702.23289	227.671089	3522.63268	11339.67
General Government	3004.58598	354.316195	5470.59599	264.873429	4098.24453	13192.6161
Rest of the world	672.746683	79.3337407	1224.90264	59.3069134	917.624069	2953.91405
Uses	7826.77226	922.973144	14250.5853	689.979923	10675.6894	34366

D.43

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households						
Non financial cooperation	0	-2868.4	0	0	2520.5	-347.9
Financial cooperation	0	0	0	0	0	0
General Government						
Rest of the world	0	3264.32	0	0	-2868.4	395.92
Uses	0	395.92	0	0	-347.9	48.02

D.61

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households	160	636	1659	29764	0	32219
Non financial cooperation						
Financial cooperation						
General Government						
Rest of the world	0	0	0	0	0	0
Uses	160	636	1659	29764	0	32219

D.71 Net non-life Insurance Premiums

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	0		664	0	0	664
Non financial cooperation			480	0	0	480
Financial cooperation	L	L	L	L	L	L
General Government	0	0	0	0	0	0
Rest of the world	0	0	0	0	0	0
Resources			1144	0	0	1144

D.72 Non-life Insurance Claims

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households			0	0	0	
Non financial cooperation			0	0	0	
Financial cooperation	776	368	0	0	0	1144
General Government			0	0	0	
Rest of the world			0	0	0	0
Resources	776	368	0	0	0	1144

D.44

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households						0
Non financial cooperation	0	0	0	0	0	0
Financial cooperation	224	39	0	0	0	263
General Government	0	0	0	0	0	0
Rest of the world	0	0	0	0	0	0
Uses	224	39	0	0	0	263

D.45

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households	448	0	0	85		533
Non financial cooperation	0	0	0	0	0	0
Financial cooperation	0	0	0	0	0	0
General Government	0	0	0	0	0	0
Rest of the world						
Uses	448	0	0	85	0	533

D.5

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households		0		10992	0	10992
Non financial cooperation				6234	0	6234
Financial cooperation				247	0	247
General Government				42	0	42
Rest of the world				0	0	
Uses				17515		17515

D.62

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households	160				0	160
Non financial cooperation	636				0	636
Financial cooperation	681				0	681
General Government	47220				0	47220
Rest of the world	0	0	0	0	0	0
Uses	48697					48697

D.62 Social Benefits other than Social Transfers in kind

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	160				0	160
Non financial cooperation	636				0	636
Financial cooperation	681				0	681
General Government	47220				0	47220
Rest of the world	0				0	0
Resources	48696				0	48696

D.6

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	320	636	1659	29764	0	32378
Non financial cooperation	636	0	0	0	0	636
Financial cooperation	681	0	0	0	0	681
General Government	47220	0	0	0	0	47220
Rest of the world	0	0	0	0	0	0
Resources	48857	636	1659	29764	0	80915

Πίνακας 10: Κατανομές (συνέχεια)

D.75 Miscellaneous Current Transfers

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	878.876246	0	0	927.32835	511.795404	2318
Non financial cooperation	822.003322	0	0	867.320044	478.676633	2168
Financial cooperation	0	0	0	0	0	0
General Government	482.661545	0	0	509.270487	281.067968	1273
Rest of the world	555.83804	0	0	586.481174	323.680786	1466
Resources	2739	0	0	2890	1595	7224

D.9 Capital Transfers

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	0	0	0	249	0	249
Non financial cooperation	0	0	0	0	0	0
Financial cooperation	0	0	0	0	0	0
General Government	618.515044	931.967344	0	1779.9308	217.586813	3548
Rest of the world	929.484956	616.032656	0	2578.0692	18.4131868	4142
Resources	1548	1548	0	4607	236	7939

D.92 Investment Grants

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households						
Non financial cooperation						
Financial cooperation						
General Government	618.515044	378.780531	0	1711.70442	0	2709
Rest of the world	929.484956	569.219469	0	2572.29558	0	4071
Resources	1548	948	0	4284	0	6780

D.74 Current International Cooperation

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households						
Non financial cooperation						
Financial cooperation						
General Government				461.405653	1558.59435	2020
Rest of the world				136.594347	461.405653	598
Resources				598	2020	2618

D.4

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Resources
Households	1281.75951	98.3212	1518.06654	158.501222	1137.245	4193.89348
Non financial cooperation	6437.65211	-1959.1314	1953.08978	682.92978	5273.56851	12388.1088
Financial cooperation	2975.7298	367.948992	4711.37144	246.004595	3574.61522	11875.67
General Government	3004.58598	354.316195	5470.59599	264.873429	4098.24453	13192.6161
Rest of the world	796.044854	3361.43812	1231.56407	72.6708973	-1912.8839	3548.83405
Uses	14495.7723	2222.89314	14884.6878	1424.97992	12170.7894	45199.1225

D.91 Capital Taxes

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households				249	0	249
Non financial cooperation				0	0	0
Financial cooperation				0	0	0
General Government						
Rest of the world				0	0	0
Resources				249	0	249

D.99 Other Capital Transfers

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	0	0	0	0	0	0
Non financial cooperation	0	0	0	0	0	0
Financial cooperation	0	0	0	0	0	0
General Government	0	553.186813	0	68.2263736	217.586813	839
Rest of the world	0	46.8131868	0	5.77362637	18.4131868	71
Resources	0	600	0	74	236	910

D.7 Other Current Transfers

	Households	Non financial cooperation	Financial cooperation	General Government	Rest of the world	Uses
Households	878.876246	0	664	927.32835	511.795404	2982
Non financial cooperation	822.003322	0	480	867.320044	478.676633	2648
Financial cooperation	776	368	0	0	0	1144
General Government	482.661545	0	0	970.67614	1839.66231	3293
Rest of the world	555.83804	0	0	723.075521	785.086439	2064
Resources	3515	368	1144	3488	3615	12131

Οι κατανομές διαμορφώθηκαν βάσει του τύπου: Resources x Uses/ (uses households+ uses non financial+ uses financial+ uses general government+ uses rest of the world).

2.3 Περιπτώσεις εφαρμογής ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής

Για την δημιουργία μίας SAM συνδυάζονται τόσο οικονομικά στατιστικά στοιχεία όσο και κοινωνικά, για παράδειγμα ο θεσμικός τομέας των νοικοκυριών θα μπορούσε να επεξεργασθεί περαιτέρω βάσει διαφόρων κριτηρίων όπως το εύρος του εισοδήματος που διαθέτει κάθε ένα ή τα καταναλωτικά πρότυπα. Η συσχέτιση αυτών των πληροφοριών μας επιτρέπει να παρακολουθήσουμε και να αναλύσουμε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων πολιτικής. Μπορεί να συνδέσει ζητήματα εργασίας και διανομής του εισοδήματος, αποσκοπώντας σε επίτευξη στόχων οικονομικής πολιτικής όπως οικονομική μεγέθυνση, χαμηλό πληθωρισμό, τα σταθερά επίπεδα τιμών. Σκοπός ενός ΠΚΛ είναι να δείξει τη κυκλική ροή του εισοδήματος. Η υποδιαίρεση που πραγματοποιείται όσον αφορά το εισόδημα εργασίας κατά κατηγορίες απασχολούμενων μας επιτρέπει να μελετήσουμε την σύνδεση μεταξύ της προστιθέμενης αξίας των κλάδων και του πρωτογενούς εισοδήματος. Δεδομένου ότι μία SAM ενοποιεί αφενός εισροές εισοδήματος και δαπανών και αφετέρου τους πίνακες προσφοράς και χρήσεως μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση ενός ευρέως συνόλου λογαριασμών. Για παράδειγμα εάν μπορεί να συνδέσει πληροφορίες για την παραγωγή και το διεθνές εμπόριο, με βασικά δεδομένα μίας έρευνας εργατικού δυναμικού ή οικογενειακών προϋπολογισμών.

Στο παρόν ευρωπαϊκό πλαίσιο, οι SAM μπορεί να είναι χρήσιμοι στην ανάλυση προόδου σχετικά με το πλήρωμα των φιλοδοξιών της συνόδου κορυφής της Λισσαβόνας “να μετατραπεί η Ευρωπαϊκή Ένωση πιο ανταγωνιστική και δυνατή οικονομία στον κόσμο βασισμένη στη γνώση, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή”. Για την ποσοτικοποίηση της προόδου, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει μια δέσμη διαρθρωτικών δεικτών οι οποίοι καλύπτουν θέματα όπως την απασχόληση, την καινοτομία, την οικονομική μεταρρύθμιση, την κοινωνική συνοχή και το περιβάλλον. Οι δείκτες πρέπει να παράγονται ετησίως για κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και για την ΕΕ στο σύνολό της, και στη συνέχεια, να είναι συγκρίσιμοι με εκείνους των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δηλώσει [35] ότι «οι δείκτες που επιλέγονται δεν θα πρέπει να εξετάζονται μεμονωμένα, αλλά μάλλον ως διαφορετικά στοιχεία της ίδιας εικόνας». Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υπήρξε ακόμη πιο σαφής: «Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να τονίσει ότι, εκτός από τα υψηλά πρότυπα αξιοπιστίας, την τοπικότητα και την ομοιομορφία που απαιτούνται για κάθε έναν από τους προτεινόμενους δείκτες, είναι απαραίτητο να ερμηνευθούν τα στοιχεία βάσει των δεικτών προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος που έχει επιτευχθεί στην οικονομία, η κοινωνική και διαρθρωτική πολιτική. Αυτό μπορεί να γίνει με τη βοήθεια ενός συστήματος στατιστικής πληροφόρησης, έτσι ώστε κατά την ερμηνεία των δεδομένων να λαμβάνεται υπόψη για παράδειγμα τα οικονομικά και δημογραφικά

χαρακτηριστικά ενός κράτους μέλους». Οι SAM θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα συστηματικό πλαίσιο και βάση εξαγωγής των νομισματικών και μη νομισματικών δεικτών, καθώς ανάλυσης πολιτικών.

Τα πλεονεκτήματα της χρήσης ενός SAM είναι η αυξημένη συνάφεια, η αξιοπιστία και η αποτελεσματικότητα. Ένας ΠΚΛ αυξάνει τη σημασία των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών δεικτών μέσα από την ενοποίησή τους σε ένα ενιαίο σύστημα πληροφοριών. Η αξιοπιστία μπορεί να βελτιωθεί, επειδή τα περισσότερα δεδομένα μπορούν πιο εύκολα να ελεγχθούν μέσα από την εκλογίκευση ταυτοτήτων, όπως για παράδειγμα ότι οι λογαριασμοί θα πρέπει να ισορροπούν και η αποδοτικότητα βελτιώνεται μέσω της χρήσης ενιαίων μονάδων και ταξινομήσεων στο σύστημα.

Μία μήτρα κοινωνικής λογιστικής αποτελεί την βάση για το σύστημα SESAME (system of economic and social accounting matrices and extensions). Το SESAME είναι ένα λεπτομερές σύστημα στατιστικών πληροφοριών σε μορφή πίνακα όπου επεκτείνεται πέρα από τους συμβατικούς εθνικούς λογαριασμούς, οι οποίοι, παρά τον πλούτο των πληροφοριών τους δεν καλύπτουν τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές. Το σύστημα SESAME καθορίζεται, σε μεγάλο βαθμό, από το είδος των πληροφοριών που απαιτούνται για την παρακολούθηση και τη χάραξη πολιτικής σε μακροοικονομικό επίπεδο. Είναι αδύνατον να αποτυπώσουν την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη σε ένα μόνο δείκτη, αλλά είναι σαφές ότι πρωταρχικό καθήκον των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών είναι να συμπυκνώσουν τη μεγάλη ποσότητα των πληροφοριών που συλλέγουν ώστε να καταρτίσουν ένα διαχειρίσιμο «σχέδιο». Ένα «σχέδιο» περιλαμβάνει τους εξής κυρίως δείκτες: το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, το μέγεθος του πληθυσμού, την απασχόληση, την ανεργία, τον πληθωρισμό, την εισοδηματική ανισότητα κ.ο.κ, όπου θέτοντας αυτά τα στοιχεία σε ένα πλαίσιο μπορεί να συντελέσει στην ανάλυση κυρίως εάν οι μακρο-δείκτες προέρχονται από ένα ολοκληρωμένο και ενιαίο σύστημα όπως το SESAME.

Γενικά και από αναλυτική άποψη, η SAM προσφέρει νέες προοπτικές, ιδιαίτερα όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της κατανομής του εισοδήματος και της οικονομικής ανάπτυξης. Η λογιστική δομή της μπορεί να αποτελέσει το πλαίσιο για αρκετά είδη αναλύσεων, όπως απλές αναλύσεις του επιπέδου εισοδήματος και αλλαγές διανομής, αναλύσεις επί των πολλαπλασιαστών μιας οικονομίας και εν κατακλείδι παρέχει ένα σύστημα αξιόπιστων δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως έτος βάσης για υποδείγματα γενικής ισορροπίας για το σύνολο της οικονομίας.

Επίλογος – Συμπεράσματα

Μία μήτρα κοινωνικής λογιστικής αποτελεί ένα συμπυκνωμένο σύστημα πληροφοριών τόσο για τη δομή της οικονομίας, όσο και για την διάθεση των στατιστικών στοιχείων που υπάρχουν. Παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον πως βασιζόμενοι σε μία SAM μπορούμε να διαπιστώσουμε την ανάγκη για εκείνα τα στατιστικά στοιχεία που ίσως μελλοντικά συντελέσουν στην κατασκευή ενός Πίνακα περισσότερου λεπτομερειακού χαρακτήρα. Βασιζόμενοι επίσης σε μία SAM μπορούμε να μελετήσουμε τι θα συμβεί εάν αλλάξουμε ένα ή ορισμένα από τα στοιχεία της μήτρας στα υπόλοιπα. Για παράδειγμα πως μπορεί να επηρεαστεί η τελική ζήτηση εάν αυξήσουμε την φορολογία;

Στην προσπάθειά μας, κατάρτισης ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής επιλέχθηκε το έτος 2010 ως χρονιά όπου είχαμε τη σύναψη της πρώτης δανειακής σύμβασης. Αυτό που προκαλεί την πρώτη εντύπωση είναι το αρνητικό μέγεθος της αποταμίευσης που εμφανίζουν τα νοικοκυριά και ο τομέας της γενικής κυβέρνησης. Προκαλεί ωστόσο ιδιαίτερο ενδιαφέρον πως το διαθέσιμο εισόδημα εμφανίζεται αυξημένο συγκριτικά με το εθνικό εισόδημα. Συνοψίζοντας καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής αποτελεί σημαντικό εργαλείο όχι μόνο ανάλυσης στοιχείων αλλά και εξαγωγής συμπερασμάτων καθώς και αξιολόγησης πολιτικών που εφαρμόστηκαν ή πρόκειται να εφαρμοσθούν.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ^[36]

Δεδομένου ότι η κατασκευή ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής είναι σχεδιασμένη με σκοπό να αποτυπώσει τις συναλλαγές και τις μεταφορές μεταξύ όλων των οικονομικών παραγόντων σε ένα σύστημα, το ποιες συναλλαγές θα θεωρηθούν ως εξωγενώς δεδομένες αποτελεί μία κάπως αυθαίρετη επιλογή.

Θα αρχίσουμε με τον καθορισμό μιας «πλήρους αρθρωτής» SAM, συμπεριλαμβανομένων ουσιαστικά όλων των οικονομικών συναλλαγών και των μεταφορών μεταξύ όλων των οικονομικών παραγόντων, όπου η μήτρα Z , όπως και σε ένα κλειστό σύστημα Leontief είναι μία τετράγωνη μήτρα όπου το άθροισμα των γραμμών και των στηλών είναι το ίδιο το οποίο θα ορίσουμε ως x . Πριν καθορίσουμε τις παραμέτρους που θα θεωρήσουμε εξωγενώς δεδομένες, θα ορίσουμε την μήτρα G

$$G = \begin{bmatrix} Z & F \\ W & B \end{bmatrix}$$

Όπου η F είναι η μήτρα των εξωγενών τελικών δαπανών όπου οι γραμμές εκφράζουν τις βιομηχανίες και οι στήλες τις κατηγορίες τελικών δαπανών, για παράδειγμα θα μπορούσε να ήταν μία μήτρα που να περιέχει ως γραμμές τις βιομηχανίες και σαν στήλες τις τελικές δαπάνες της κυβέρνησης ή τις εξαγωγές. W είναι η μήτρα του εξωγενούς παραγόμενου εισοδήματος, όπου ο δείκτης των γραμμών αντιπροσωπεύει τις κατηγορίες εισοδήματος και ο δείκτης των στηλών τις βιομηχανίες. Σε αυτήν την περίπτωση θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε εξωγενώς δεδομένη μορφή εισοδήματος την φορολογία επί των προϊόντων και να αντλήσουμε τα στοιχεία από την γραμμή "Other net taxes on production". Η B συνιστά την μήτρα της κατανομής του εισοδήματος στη τελική κατανάλωση. (οι γραμμές δείχνουν τις εξωγενείς κατηγορίες εισοδήματος, όπου πάλι μπορούμε να λάβουμε υπόψιν τους φόρους και οι στήλες τις κατηγορίες τελικής δαπάνης, όπου θα μπορούσαμε να επιλέξουμε την στήλη τελικών δαπανών της κυβέρνησης). Ωστόσο, οι στήλες της F θα είναι μόνο οι κατηγορίες της τελικής ζήτησης που επιλέγουμε να καθορίσουμε ως εξωγενείς όπως οι δημόσιες δαπάνες ή οι εξαγωγές. Οι σειρές τόσο της W όσο και της F , θα περιλαμβάνουν μόνο τις κατηγορίες που επιλέγουμε να καθορίσουμε εξωγενώς όπως τις εισροές κεφαλαίων, τις κρατικές επιδοτήσεις και τις εισαγωγές. Ο ορισμός μας της F , W , και B σημαίνει ότι έχουμε επιλέξει να αντιμετωπίσουμε μερικές κατηγορίες της τελικής ζήτησης και της προστιθέμενης αξίας ενδογενώς, όπου σε αυτήν την περίπτωση συμπεριλαμβάνονται στην μήτρα Z . Συνεπώς οι γραμμές κι οι στήλες της μήτρας Z θα είναι οι βιομηχανίες συν τις κατηγορίες της τελικής ζήτησης και της προστιθέμενης αξίας όπου έχουμε καθορίσει ενδογενώς.

Για να μπορέσουμε να κατασκευάσουμε ένα μοντέλο SAM πρέπει να διακρίνουμε την Z μεταξύ των συναλλαγών ανάμεσα στις βιομηχανίες και των συναλλαγών της τελικής

ζήτησης και των κατηγοριών της προστιθέμενης αξίας. Για να το κάνουμε αυτό επιμερίζουμε την μήτρα Z ως εξής:

$$Z = \begin{bmatrix} Z & 0 & C \\ V & 0 & 0 \\ 0 & Y & H \end{bmatrix}$$

όπου C είναι η μήτρα των δαπανών της τελικής ζήτησης που έχουμε επιλέξει να καθορίσουμε ως ενδογενείς μεταβλητές, για παράδειγμα θα μπορούσε να είναι οι δαπάνες της τελικής ζήτησης των νοικοκυριών, V είναι η μήτρα των συντελεστών παραγωγής προστιθέμενης αξίας που επιλέγουμε να καθορίσουμε ενδογενώς, Y είναι η μήτρα των συναλλαγών διανομής του εισοδήματος σε κατηγορίες προστιθέμενης αξίας που έχουν καθοριστεί ενδογενώς και H είναι η μήτρα των συναλλαγών κατανομής του εισοδήματος των θεσμικών τομέων στην τελική ζήτηση. Θα καθορίσουμε τώρα την μήτρα των συντελεστών μιας SAM ως $S = Zx^{-1}$ όπου η S ορίζεται ως εξής:

$$S = \begin{bmatrix} A & 0 & C \\ V & 0 & 0 \\ 0 & Y & H \end{bmatrix}$$

όπου A είναι η μήτρα των τεχνολογικών συντελεστών, C η μήτρα των συντελεστών της ενδογενούς τελικής ζήτησης, V η μήτρα των ενδογενών εισροών προστιθέμενης αξίας, Y είναι η μήτρα των ενδογενών συντελεστών διανομής του εισοδήματος στις κατηγορίες προστιθέμενης αξίας και H η μήτρα των συντελεστών κατανομής του

εισοδήματος των θεσμικών τομέων. Ορίζουμε επίσης το διάνυσμα $\bar{x} = \begin{bmatrix} x \\ v \\ y \end{bmatrix}$

όπου x είναι το διάνυσμα της συνολικής εκροής των τομέων παραγωγής, v είναι το διάνυσμα των συνολικών εισροών προστιθέμενης αξίας, και y είναι το διάνυσμα του συνολικού εισοδήματος του νοικοκυριού. Μπορούμε τώρα να καθορίσουμε το βασικό μοντέλο SAM ακολούθως:

$$\bar{x} = S\bar{x} + \bar{f}$$

όπου το $\bar{f}$ ορίζεται ως εξής: $\bar{f} = \begin{bmatrix} f \\ w \\ h \end{bmatrix}$

με f να ορίζεται το διάνυσμα της εξωγενώς καθορισμένης ζήτησης, w το διάνυσμα των εξωγενών προσδιορισμένων εισροών προστιθέμενης αξίας και h ορίζεται το διάνυσμα που περιλαμβάνει τις κατηγορίες του εισοδήματος των νοικοκυριών όπου

εξωγενώς έχουμε προσδιορίσει. Δεδομένου ότι $S = Z\hat{x}^{-1}$ το σύστημα μας μπορεί να γραφτεί ως εξής:

$$\bar{x} = (I - S)^{-1}\bar{f}$$

και μπορούμε να ορίσουμε ως $M = (I - S)^{-1}$ την μήτρα των πολλαπλασιαστών της SAM.

Για να απεικονίσουμε καλύτερα το μαθηματικό παράρτημα θα χρησιμοποιήσουμε δεδομένα από τον πίνακα που παραθέσαμε ανωτέρω. Η μήτρα $\bar{x}$ αποτελεί συνιστώσα τριών παραγόντων και θα διαμορφωθεί ως εξής: στην πρώτη σειρά θα αντλήσουμε τα στοιχεία που αντιστοιχούν στο πρώτο τεταρτημόριο στη γραμμή “total” στη δεύτερη, βάσει της ανωτέρω θεωρίας, θα βάλουμε τα στοιχεία που αφορούν την προστιθέμενη αξία και ως γ θα αντλήσουμε εκείνα που αφορούν τη γραμμή “supply at basic prices”. Άρα θα δημιουργηθεί μία μήτρα διαστάσεων 3×65 .

Η μήτρα f θα σχηματιστεί ως εξής: η πρώτη σειρά αποτελείται σύμφωνα με τη θεωρία από τα στοιχεία που συνιστούν την εξωγενώς καθορισμένη ζήτηση. Το ποιοι παράγοντες θα ληφθούν ως εξωγενείς δεν είναι μία απόφαση κάπως αυθαίρετη αλλά εξαρτάται περισσότερο από το που στοχεύουμε και το τι θέλουμε να μελετήσουμε κάθε φορά. Η στήλη με την ονομασία “total use” του πίνακά μας είναι άθροισμα των τελικών χρήσεων και της ενδιάμεσης οικονομίας. Η τελική χρήση και αυτή με τη σειρά της αποτελεί και αυτή άθροισμα, επομένως για να συμπληρώσουμε τα στοιχεία της f θα πάρουμε εκείνα τα στοιχεία που αντιστοιχούν στην στήλη της “τελικής χρήσης” και έχουμε αποφασίσει να προσδιοριστούν εξωγενώς. Ως w ορίζονται οι εισροές προστιθέμενης αξίας που έχουμε αποφασίσει να προσδιορίσουμε εξωγενώς και για παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η στήλη που αφορά το σχηματισμό κεφαλαίου (capital formation) και ως h μας παραπέμπει το εξωγενώς προσδιορισμένο εισόδημα των νοικοκυριών όπου θα μπορούσαν να ήταν τα εμβάσματα από το εξωτερικό.

Βιβλιογραφία

- [1] Ν.Α.Μυλωνάς, *“Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών και Πινάκων Εισροών-Εκροών”*, Εκδόσεις Παπαζήσης 1975.
- [2] Γ.Σώκλης, *“Εργασιακές Αξίες, Εμπορευματικές Αξίες, Τιμές και Κατανομή του Εισοδήματος”*, 2012.
- [3] Ν.Α.Μυλωνάς, *“Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών και Πινάκων Εισροών-Εκροών”*, Εκδόσεις Παπαζήσης 1975, σελ.85.
- [4] Χ.Οικονομίδης, *“Εισαγωγή στο Σύστημα και στην ανάλυση Εισροών-εκροών”*, εκδόσεις Κριτική 2007, σελ.19.
- [5] Π.Χ.Λίβας, *“Ανάλυση Εισροών-εκροών”*, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.
- [6] Γιώργος Σταμάτης, *“Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία”*, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη 1990, σελ.276.
- [7] Γιώργος Σταμάτης, *“Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία”*, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη 1990, σελ.265
- [8] Θεόδωρος Α.Σκούντζος – Πέτρος Χ.Λίβας, *“Σύστημα Εθνικών Οικονομικών Λογαριασμών”*, Εκδόσεις Αθ.Σταμούλης 2000, σελ.78.
- [9] Γαλανού Δέσποινα, *“Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, οι Πίνακες Εισροών – Εκροών και η σχέση μεταξύ αυτών”*, 2006
- [10] Θεόδωρος Α.Σκούντζος – Πέτρος Χ.Λίβας, *“Σύστημα Εθνικών Οικονομικών Λογαριασμών”*, Εκδόσεις Αθ.Σταμούλης 2000, σελ.86.
- [11] Χαράλαμπος Οικονομίδης, *“Εισαγωγή στο Σύστημα και την Ανάλυση ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ”*, εκδόσεις Κριτική 2007.
- [12] Θεόδωρος Α.Σκούντζος-Πέτρος Χ.Λίβας, *“Σύστημα Εθνικών Οικονομικών Λογαριασμών”*, εκδόσεις Αθ.Σταμούλης, 2000.
- [13] Χαράλαμπος Οικονομίδης, *“Εισαγωγή στο Σύστημα και την Ανάλυση ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ”*, εκδόσεις Κριτική 2007, σελ.97
- [14] Θεόδωρος Α.Σκούντζος-Πέτρος Χ.Λίβας, *“Σύστημα Εθνικών Οικονομικών Λογαριασμών”*, εκδόσεις Αθ.Σταμούλης, 2000).
- [15] Χαράλαμπος Οικονομίδης, *“Εισαγωγή στο Σύστημα και την Ανάλυση ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ”*, εκδόσεις Κριτική 2007, σελ.99
- [16] Χαράλαμπος Οικονομίδης, *“Εισαγωγή στο Σύστημα και την Ανάλυση ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ”*, εκδόσεις Κριτική 2007, σελ.101
- [17] Γιώργος Σταμάτης, *“Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία”*, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη 1990.

- [18] Νικόλαος Η. Καραβίτης, *“Δημόσιο Χρέος & Έλλειμμα”*, Εκδόσεις Διόνικος 2008,σελ.24.
- [19] Στις παρενθέσεις εμφανίζονται οι κωδικοί του ΕΣΛ95.
- [20] Νικόλαος Η.Καραβίτης, *“Δημόσιο Χρέος & Έλλειμμα”*, Εκδόσεις Διόνικος 2008, σελ.25.
- [21] Γαλανού Δέσποινα, *“Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, οι Πίνακες Εισροών – Εκροών και η σχέση μεταξύ αυτών”*,2006
- [22] Νικόλαος Η.Καραβίτης, *“Δημόσιο Χρέος & Έλλειμμα”*, Εκδόσεις Διόνικος 2008,σελ.36.
- [23] Νικόλαος Η.Καραβίτης, *“Δημόσιο Χρέος & Έλλειμμα”*, Εκδόσεις Διόνικος 2008,σελ.38.
- [24] Νικόλαος Η.Καραβίτης, *“Δημόσιο Χρέος & Έλλειμμα”*, Εκδόσεις Διόνικος 2008,σελ.46.
- [25] Θεόδωρος Α.Σκούντζος – Πέτρος Χ.Λίβας, *“Σύστημα Εθνικών Οικονομικών Λογαριασμών”*, Εκδόσεις Αθ.Σταμούλης 2000.
- [26] Θ. Α. Σκούντζος, Ν. Λ. Τουρίμπαμπα, Π. Χ. Λίβα, Γ. Σ. Ματθαίου, Ζ. Ν. Αναστασάκου, *“Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας έτος 1975”*, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1985.
- [27] Χαράλαμπος Οικονομίδης, *“Εισαγωγή στο Σύστημα και την Ανάλυση ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ”*, εκδόσεις Κριτική 2007,σελ.206
- [28] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM.
- [29] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.15.
- [30] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.15.
- [31] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.18.
- [32] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.23.
- [33] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.26.
- [34] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.27

- [35] Population and social conditions 3/2003/E/N 23, HANDBOOK ON SOCIAL ACCOUNTING MATRICES AND LABOUR ACCOUNTS, Leadership group SAM, σελ.107.
- [36] Ronald E. Miller and Peter D. Blair *"Input-output analysis, Foundations and extensions"*, Cambridge University Press, Jul 30, 2009
- [37] Ιωάννης Σ. Βαβούρας, Γεώργιος Α. Μανωλάς, *"Εισαγωγή στις μακροοικονομικές έννοιες,"* εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2006
- [38] Νικόλαος Α. Μυλωνάς, *"Σύγχρονα συστήματα εθνικών λογαριασμών και πινάκων εισροών - εκροών,"* εκδόσεις Παπαζήση, 1995
- [39] Stephen Barnett, *"Matrices Methods and applications,"* Clarendon Press, Oxford, 1990
- [40] Lorenzo Giovanni Belu, *"Social Accounting Matrix (SAM) for analyzing agricultural and rural development policies, Conceptual aspects and examples,"* EASYPol Module 130, Analytical tools, 2012
- [41] Clemens Breisinger, Marcelle Thomas, James Thurlow, *"Social accounting matrices and multiplier analysis,"* Food Security In Practice Technical Guide Series, 2009
- [42] Graham Pyatt, Jeffery I. Round, *"Social Accounting Matrices: A basis for planning"*, A World Bank symposium
- [43] Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>